Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammlung des Gouverneurs Arnold Gijsels van Lier - Cod. Karlsruhe 462 bis 499

Korrespondenz-, Tage-, Rechnungs- und Gerichtsbücher, sowie Berichte und Karten in Sachen der Holländischen Ostindischen Compagnie, besonders unter dem Gouvernement von Anthony Van Diemen und Gijsels van Lier

Instructiën voor de Ed Heeren Generaels en Raeden van India. Namentlijk van dato 22 Augustij 1517 ende van 15 Maartij 1632 - Cod. Karlsruhe 474

Gijsels, Artus

[S.l.], [17. Jahrh.]

urn:nbn:de:bsz:31-373677

Visual Library

Instructie

VOOR D'Ed: HEEREN
GENERAELS: EN: RAEDEN:
Van India: Namentlijck van
Dato xxij Augusty 1631.
End: van 15 Martij:
Anno 1632:

VOLLAM.

Dublett EE Karlsruhe 474

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

G. B. HOFBIBLIOTHEK KARLSRUHE

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ordonnantie ende Instructie voor den Gouverneur Generaal ende Raden van Indien.

Inden Eersten Alsoomen Sy vinden

dat tot verhoedinge van alle disordre ende Confusien hun hooghsten noodich is, Dat altyts eenen Gouverneur Generaal Sy ende oostyndiens die t'hooghste gebieth ende opperste gesach mach hebben over alle Forten Comptoiren Plaetsen, Schepen, officiers ende dienaers Aldaar in dienste ofte onder t'gebieth vande Comp.e ressende, Soo sullen altyts by affluyghyt vanden Gouverneur Generaal, de Raden van INDIE Alvorens den naeme GODTS over een soo gewichtige saecke aan gheroepen ende den Eedt aan handen vanden eersten RADT dit gheene aangaande, vermidts hebbende by pluraliteyt van Stemmen ende door besloten Brieven ofte billetten Standts voeth, Sonder daar op met den anderen ofte ymandt anders eenighe Communicatie te houden, by provisie, ende tot naerder Ordre vande Bewinthebberen. Eenen nieuwen Gouv.r Mertin verkiesen ende hem datelyck den Eedt, by den Octroye gheporfigeert afneemen, daar toe sy Luyden in Eulcken gevallen geauthoriseert Syn, ende geauthoryseert worden Mits desen, gelyck mede tot de bedienninge vant selve A.M.P.T soo danigen nieuw verkoosen GOVERN.r by desen volcomentlyck wort gelast ende geauthoriseert, Ende hem tyndien Eynden gegeven gelyck mede macht ende authoriteyt als den voorgaende gehadt heeft, totter tyt toe dat byde BEWINTHEBBERS wt het vaderlant anders Soude mogen worden geordonneert.

Zestaadich in Cener:

2:

Item Welck by affluychyt vanden

Sworden, Steden, ende voordere Nieuwe alvooren verkoren GOVERNEURS Mede Raetse Zal hebben

Len:

3:-

In wiens handen Synde, Ende omden GOVERNEUR GENER.: in alle saacken, GENERALE DIRECTEUR Soo vanden Handel, Oorloge, en Regeeringe als oock int Administreeren vande Justitie in alle Civille, ende Crymineele saacken, met Raadt ende Daat te assisteren, — de Bevomthebberen der vereenichde O.I.C.: verstaan ende Begeeren dattir altyt in d' Indien Zullen wesen Negen Raaden, daar vande vier Eerste by den Gouverneur Zullen blijven sedentair wesen, ofte ter Plaatse daar hy met advijs van syne Presente Raden desselue ofte eenige der selver geraden Bevinden, t'Zy tot den Handel tot den oorloogh te Lande, tot eenigh Exploit te water, oft op eenige saacken de Justitie ofte Policie concerne, rende te Constitueren, —

Wegen Raad van Indien

4:-

Ende verstaan over Lijden dat d' Eerste Raet zal wesen eenich Coopman vande Bequaemste die den Gouverneur ende Coopluyden In Indien wesende zal wetten te verkiesen ont tot de visitatie ofte Reformatie van eenige Comptoiren ofte tot eenige andere saacken den handel Conserniren: gebruyckt en tot noodt afgesonden ofte anderssints geemployeert te worden. —

Eerste Raadt Coopman

Qualiteyten van Raden —

Ten tweeden een Clouck ervaaren Zeeman die als vyse Admiraal vander Zee aldaar by den Gouverneur ende Presente Raden, tot alle Exploicten te water gecommitteert mocht worden. —

Zeeman.

Den derden, een vande Beste ende ervaarenste Capiteynen, en Chrysghoverste om in alle oorloghs Exploicten te Lande als Commandeur gesonden ende t'opperste gebieth ende beliyt der selver te hebben, —

Chrysman,

Den vierden, Imandt die best inde Policie ende saacken van Rechten ervaren mocht wesen, om met desen het Fiscaals Ampt te bedienen, ende in alle Rechtsgelerde Saacken de Justitie Conserneerende tot het aannemen van eenige Informatie, ende andere saacken de GENERALE Policie ende regeeringe Concernerende, Geemployeert ende tot alle plaatsen daar sulex noodich mocht wesen, gecommitteert ende afgesonden te worden,

Den vijfden Directeur Generaal over alle Comptoiren van Indien —

Directeur

Den sesten Vyse GOUVERNEUR ende DIRECTEUR over de Ge van molucq Forten ende Comptoiren Inde Molucco —

Den Sevensten Vise GOVERNEUR ende DIRECTEUR — Gouverneur van Cormandel over de Comptoiren ende Forten op de Cust van Cormandel —

4:

Den Achsten sal d' GOVERNEVR ende Directeur, ouer de forten
uer van Amb[a] ende Comptoiren van AMBOINA, ende Naast gelegen landen ende Comptoir
Aldaar, -
Ende den 5 Negenste Directeur ende vyer GOVERNEVR ouerde
uer: van - Forten ende Comptoiren in d' Eylanden van Banda, Nera Poelaÿ:
Banda, Poel ron Lontoir Rossengeÿn, Gunaÿ ende alle andere daar by ossont
trent gelegen. -

5:-

Den Advocaet Fiscael Raaden mit den Gou:
en Cenel preses Generr:, en Collegie Zullen Maacken daar Inne den Gouverneur Presid:
ende d' Eerste Stemme en by gelyckheÿt van Stemme d'heer abentie ofte
Siecktte van Eenige Raaden d' Dobbele stemme Zal hebben.

6:-

Ende by vertreck ofte afgeryckheyt van -
ÿ afslivich: ofte vertreck andere Raden
Eenige Raaden, Zullen stieken andere wt de bequaemste -
Officieren ende die naarst Inde Indien by den Gouv: Gener: ende syne
Raden, verkoren ende Beroepen worden, volgens dat
Formulier vanden Eedt Inden Generaalen Artieul brieff gestelten
gepresgeert, -

7:-

Op alle plaatsen ordre stellen tot admins van Justitie
Den Gouverneur Saloock mit syne -
Presente raden, alle Forten Comptoiren ende schepen, Lande Comps
van behoorlyck officieren Collegien en Raden versien, ouer al -
goede ordre te houden, ende soo wel in Crymeneele als Civille saecken
onder dier selicr Particulier gebieth Vallende by absentie vanden
Gouverneur ende Raaden van Inden, die in alle Plaatsen niet
Present en comen wesen, Recht ende Justitie t'administreren daar
toe sy de respective officieren Collegien ende Raden Zullen mogen
laesten en Authoriseren. -

Zullen

8:—

Sullen Mede den voors: Gouv: en Raden

Autorisatie tot administratie van Justitie

van Indien, Macht ende Authoriteyt hebben gelijc hun lieden de selve Macht ende Authoriteyt voort gegeven mits desen, pleyt affairen ende saecken van alle Civille ende Crymineele ende gelijcke saecken recht te doen sententie te geven ende de selve sonder Admisse van eenigh voorder appel ofte provocat ter Executie te stellen, Maar oock in alle Sorten Employen

Veranderinge van Gouvernements & deportementen

Plaetsen ende Scheepe te leggen te verminderen ende te veranderen van eene Plaetse naar d'andere te seynden, van haare Ampten, en offitien te deporteeren, ende met oft sonder gagie naar huys te seynden daar en soo hun lieden gelieven ende goet dunncken sal, alsulcke voor Gouvern: Directeurs, Commandeurs Coopluyden Capiteynen Schippers ende andere

bij de meeste stem, officieren, als sij luyden by gemeyn advijs ende de meeste stemme vande Gesetten tenduente vande Comp: bevinden sullen te behoren, Behoudens dien gerapporteerden hun beclach aande voors: Ho: Mo: heeren staten Generaal, in Conformite vant octroij de Comp: by haar ho: Mo: verleent

Behoudens tedoen beclagh aan haare Ho: Mo:

Tax vande Gagie ende Maant gelden In Indien ende verbeetering der selver

9:—

Sonder dat sij luyden nochtans ymant, hunnen Cynsen verbonden tijt in meerder ampt ofte officie promoveren vermogen sullen denselven eenige andere oft meerder verbeteringe van gagie, tsij directelijck oft indirectelijck mogte oock selfs in discretie vande Bewinthebberen, ende der selver goede gelieffde, toe te leggen als den Artyckelbrieff is mede brengende dat is de heeft van sijn Eygen ende vanders geenen Gagie in sijns plaatse hij succedeert

Restrictie van verbeteringe binnen verbonden tijt

10:—

Doch na de expiratie vanden verbonden tijt.

verbeteren naer
verbonden tyts
Expiratie

Syt Zullen de voorsz. Gouverneurs ende RAADEN met
gemelten Advys ende anders niet, wel vermogen ymant soodanigen
verbeteringe toe te leggen, als Zy luyden met den seluen nader redelycken
Zullen Gemeen accorderen, ende naar gelegentheyt ende Bequaemheyt
vande Dienst vande Comps. Zullen, te bevinden, behoren, —

11:

Wel verstaande Nochtans dat Zy luyden
niet inSullen mogen Exedeeren, den Naar volgende Taex, noch te pemant
toe staan, dat de vergunde verbeteringe voor d'Expiratie vanden verbonden
tyt, Zoude beginnen off langer dueren als Zy luyden de selue Ampten bedienen
ende tot dat Zy luyden t'scheeps Zullen gaan, om naar huys te keeren, Be-
Conformite vanden Artyckelbrieff ende op de Peene daar in gestelt —

limitatie in den tyt
er verbeteren mag

12: —

Ende Zullen den volgende den voorsz.
Gouverneur ende Raden van Indien, ymant van eenige minder
Ampt off Officie, tot het generaale Directeurschap, ouer alle de Comps.
in Indien Naar Zyn verbonden tyt, op het Comptoir In Bathan-
gasie daar naar maels den Directr. Generaal Zyne Residentie mochte houd)
promoverende ten hooghsten niet minder maar veel minder (naar gelegent
heyt Zyner Suffisantie ende bequaemheyt) doe moge leggen, als twee
honderd vyftich Guldens ter maant Zyn Eerste bedonge Gagie, daar mee
begreepen. —

Directeur Generaal
Gagie

13: —

De geen die tot vice Gouverneur
ouer de Molucque ende Directeur ouer de Comptoiren Amboina
gelyck als alle andere vyer Gouverneurs ende directeurschap, maar
een Ampt ende Officie en Salarisen ende by een pertinent bedient worden)
naar Zyn verbonden tyt gepromoveert wert Zal mede niet meer als
tot twee honderd vyftich Guldens (: Zyn eerste bedonge gagie daar mee
begreepen:) ten hooghsten verbetert mogen worden. —

Gouverneur ende
directeur in Mo-
lucque een ploon

Syn Gagie

14:—

Den vyfde Gouverneur ouer de forten.

Vyfden op Amboyna vyfde Qualiteyten door een persoon becleet

In Amboyna, ende directeur vande Comptoiren Ataake, als oock den vyfden Gouverneur ende Directeur in Banda, die Elcx mits met een persoon bedient Zullen worden, Zullen niet hooger als tot hondert vyfthien gulders mit hun eerste bedonge, Gagie verbeteert mogen worden, nochte oock den vyfden Gouverneur ende directeur ouer de forten ende Comptoiren op de Cust van Chormandel hooger als tot twee hondert gulders —

ende oock in Banda Gagie

Cormandel

15:—

Den Eingaande die gene die als Visiteur Generael

Gagie vande vyff andere staten

vande Comptoiren, ende eerste raadt ofte oock als vyfden dommir. ende tweede Raadt in alle Expeditien ter zee, Mitsgaders oock den geene die als Commandeur ende ouerste in alle tochten te lande, ende als derderaadt gebruyckt Zullen worden, der selver hooghste Gagie (: ten waare die Persoonen die daar toe gebruyckt worden hier te Lande meerder gagie bedongen hadden, Zullen reysen tusschen de houdert, houdert vyfftich en twee houdert gulden Ende des geene die hem der rechten verstaande als vierde Raadt ende fiscaal mochte gebruyckt worden, boven Zyn aenpart Ende Boeten en Confiscatien, van t'achentich tot houdert vyfftich gulders, haar luyder eerste bedonge gagie als voren daar inne begreepen. Alwaer wylcke sommen den Gouverneur Generl. ende Raaden van Indien De voorsz. Persoonen Zullen Mogen verbeteren ende soodanige maentgelt toeleggen als sy luyden naar der tyder Bequaemheyt ende meryten sullen bevinden te behooren —

16:—

Den Allen Anderen het Ampt van Commisen

gagie van alle Andere Commysen.

off Coopluyden, Zoo mede Comptoiren van Bantham, Jacatra Tegtanc. Japon, Suratte, Masulipatam, Tegenapatam Molucque Amboyna ende Banda ende andere Plaatsen van Indien bedienende, Zullen naar d'Expiratie van haar verbonden tyt niet hooger als tot houdt. ten hooghsten houdert thomtich gulders —

ende onder Coopluyden

Commysen.

tot sestich tot vyftersten t seventich gulders Cham—

Eerste Bedongen gagie daar mme Als voren begreepen verhoogt
ende verbeetert mogen worden, alles op de Peyne van nulliteijt ende
voordere Boeten als inden Artickelbrieff tot laste vanden Gouverneur en
Raaden gestelt

Peyne van nulliteijt

17: —

Behoudelyck Nochtans by alden Yemant

Dat wel vaaren, hier te Lande meerder gagie bedongen hebbende, in
eenigh Comptoir Gouvernementt oft plaatse gestelt mocht worden, sal
daar volgen den tax hier vooren ende voorschreven, Ampten gestelt
minder gagie mochte toegelaten worden, dat den selven soodanigen
Ampt voor de gagie by hem hier te Lande bedongen sal moeten be-
dienen, Nochtersaecken vanden ock naar d'Expiratie van synen
tyt eenige meerdere, Maar wel Continuatie vande voorgaande eerste
bedongē Gagie sal mogen bedingen, ende dat in Sulcken gevallen by
dese selfs affluyckheijt Yemant binnen Lyn verbonden tyt met selue
amat succederende Syn gagie niet mit des verledens maar met de-
hier vooren tot het selfde ampt gestelde gagie gehalueert sal worden.

behoudelyck de gagie meerder bedongen

verbeteren naar de maentgelden ende naar de bedongene uit patriae

18: —

We verstaan dat den Heer Gouvern:

ende Raaden van Indien met verbieden van Imants gagie, naar des
verbonden tyt, den selven niet sugt en sullen behalven de hier-
voren gestelde gagie den vollen toe te leggen, Maar wel soo wat
meer als sy luyden naar gelegentheyt, Eygenschap, Suffisantie, en merits
ende naar de gagie by hem alhier bedongen, bevinden sullen den meest
dienst van Comps te behooren ende met den geenen die sy luyden
wederom willen aannemen, sullen connen accordeeren, om hem tot
Continuatie inden dienst vande Comps te vereenigen sonder noch
tans den voorsz tax te exederen, ofte ock den selven, gemaeckt toe te leggen
die hem van Nieuws voor meerder tyt, als van twee ofte drye Jaaren
souden willen verbinden. —

minder gagie te leggen maar dese te exederen,

Mits verbonden wesende 2 ofte 3 Jaren.

Ende.

19:-

Ende Zy aldien 'er Ymant van Nieuws

Naar de tweede ge-expireerde verbinte-nis te mogen Continueeren sonder verbant voorde gagie

vinden sonder den tyt van drÿ Jaaren d'hier vooren getaxeerde Verbeteringe genooten te hebbende. N'aard' Expiratie vanden Nieuwen verbonden tyt langer Indienstbegeerde te Continueeren. sal tselve Indien hemde Gouverneur ende Raden bequaem vinden/worden tselve getaxeerden gagie mogen doen, sonder 'er Zulcke gevallen aan eenigen seeckeren tyt van Jaaren verbonden te zyn.

20:-

Den Gouverneur ende Raaden Zullen ge-

Jaarlÿcx overte-senden Lyste vande ampten en van verbeteringe

houden wesen Jaarlycx over te senden de naamen met specificatie van 'er dongen gagie ende voordere Qualiteyten vande geene die op de scheepen vande Comp^e op eenige forten ofte Comptoiren eenige ampten ofte offitien t'Zy te water ofte Landen nÿden handel ofte oorloge bedienen ende bysond vande geene die Zylieden van Nieuws Zullen aangenoomen hebben met notdruckinge vande verbeteringe den selven toegeleyt opdat de

om des Comp^s Approbatie te verwachten,

Becomt hebbenen, tselve mogen approbeeren ofte dese gevanceerden, Indien symen dienst hunlyeden tot soo hoogen prÿs niet aan en stondt ofte dat Zy hen tot het ampt daar inne hy gestelt mocht worden, met be-

daar op d'aanne-mige Zullen geschieden

quaem noch sufficant en achtten, soo rom naar huys ont bieden tselve in d'aenneminge, avancement ende verbeteringe van alle personen altyt bÿsprooken Zal worden, mits dat hy nochtans de verbeteringe tot den dach dat hÿ t'Scheep gaat om naar huys te keeren Zal genieten

21:-

Ende om alle noodeloose, Ende de Comp^s: Ser-

vanten aanden groote gagien als costelycke huyshoudinge presenten, Ende andersints, excessÿve ampten, titulen ende namen, affte-schaffen, Zullen den Gouvern: ende Raden van Indien Metten eersten ordre stellen, dattÿr in alle plaatsen ende Quartieren niet meer als

Directeur en Gouv^r een pfoon.

eenen directeur en sÿ die ook met denen het vyse gouvernement schal gelyck als hier vooren geseght is, onder het Generaale gebieth van Gouverneur Generaal, ende de Raaden van Indien sal bedienen.

sonder de Comp.e (: gelyck als voordesen :) mit vyse Gouverneurs ofte
een vyse Gouver.r luytenants Gouverneurs ende soodanigen Particuliere Gouvern.rs ende
anders noodeloose brievebbers te belasten, ofte ook ymant, den tyt: Lofte
reglement op tytels name.n vanDirecteur, anders als den directeur Generaal ende de vyse.n —
Gouverneurs, ofte van Commandeur anders dan den Geenen die in eenige
Exploicten te water ofte lande nochte ook van opperkoopman ofte
opperkommijs, Maar alleenelyck van Coopman ende onderkoopman —
Commijs ofte onder Commijs te laaten gebruycken, ofte ook te gedoogen
dat eenige onse dienaaren inde Indien, voornamentlyck, de Commijse
ende Coopluyden (: tot groot nadeel vande Comp.e en opspraacke vant
racht te waren gemeene volck :) soodanigen Extraordinarisen Tracht (: als voor
Desen in eenige Plaatsen gebruyt is :) naar desen oft der Indische land
gewoonten, Zullen mogen voeren, Maar allen tselue voorcommen
by soodanigen Sumptuaire keuren, Ordonnantie.n ende Instructie.n als
10 Boete en Keure — den Gouverneur ende Raden van Indien tot den gemeenen wilstant
aldaar bevinden Zullen te behooren. —

22.

Sonder dat Nochtans oft d'n Gouvern.r &

GENER.l ofte ook de Respective directeurs Zullen vermogen, in —
eenige onder hun luyden directie sortierende, Comptoiren, twee Coopl.e
een 2 Coopluyden op een Comptoir ofte ook eenen Coopman mit eenen onder Coopman (: anders als int
Comptoir vande directeurs Generaal in Japan, Batami ende andere
Als don directeur Generael in Japan Batavia &c verre affgelegene Comptoiren :) te leggen maar Zullen naar gelegent.t,
hoyt ende vereyschvande Comptoiren, ende vanden handel aldaar de-
selue Prouideren van eenen Coopman ofte onder Coopman ende soo-
veele assistentien daar by als sy luyden Zullen achten dienstich en
reglement op Reyse Comptoiren Noodich te wesen, ende de Comptoiren die by een onderkoopman ofte —
eenige Goede assistentien (: gelyck alsser eenige Jaren daar geen soude
gen handel maar alleenelyck de leverantie ende betalinge aan
Soldaaten gedaan wert :) genouch bevaart Commen worden mitgaen
Coopmans ofte onderkoopmans Jagie te vergeefs belasten. —

Enden.

23:—

Ingaande de Capiteyn, Luytenants vaen-
drichs, ende andere officieren vande Comp.ie in Indien in Guarnisoen
leggende by afsluytinge dier selver sal geenen oyce Gouverneurs ofte
Directeur sonder Consent ende last vanden Gouverneur Generaal
daar inne dispomeren, nochte eenige Capiteynschap, Luytenants ofte
vaendrichschap aen Ymandt tot syn eygen authoriteyt mogen geven
maer bydes Gouvern.rs Generaals absentie, alleenelyck by provisie
ende tot dies selffs naerder ordre, daar inne mogen dispomeeren —

Chreycks officiers ampten by den generl ende raden te beleenen als eenige vacant zyn

Dan in absentie van dien by provisie opgepasbatie door de oyce gouverneur

24

Maar alle Andere Mindere Ampten ende offitien
Zullen staen tot dispositie vanden voorsz. respective oyse Gouv.rs ende
Directeurs eenyder in Syn Quartier, Mits daar inne doende soo sy lieden
tsyn Meesten dienste vande Comp.ie bevinden Zullen te behooren, gevende
mitte mon daar van mitten eerstin advys aenden heer Gouverneur Generl
met de voorleden oock alle directeurs ende vise gouverneurs vant geene
soo dien Landen als oock loope Conserneerende, in haare Quartieren pass.
altyts goede correspondentie Zullen houden —

Mindere Chreycks Ampten door de pleuriere oyce Gouv.rs te begeven

Prompt Avys aen Generl te gevers.

25:—

Als oock mitsdirecteur Generl soo veelen
Coophandel belanght aende voorleden zy Lieden Jaarlycx haare bouck
ende Reqeuninge Zullen overleenden off dat sy daar van in Syn
Comptoir de Generaale boucken mach houwen / Ende de Heeren
hebberen alhier derhalven van alle Comptoiren Jaarlycx goede
onderrichtinge mogen Crygen —

ende acte directeur generl van coophandelinge met

Jaarlycxse Reys haar der bouck:

26:—

Ende off dat de voorsz. Directeurs ende
oyce gouvern.rs met dies te meer Eere respect ende authoriteyt haar
ampt mogen bedienen, ende den Gouvern.r Generaal in alle quartieren
van Indien Comende eenige vande Raden mach vinden, Zullen

Redenen waarom de oyce Gouver.rs &c.

Raaden van Judicq Syn Suite.

alle de voors. directeurs, te weten den directeur Generaal, de directeurs ende vise Gouv.rs (Inde Moluccquo, opde Cust van Cormandel, Amboyna ende Banda, als hier vooren gesyt is, oock met eenen altyts Raden van Judicq meeden wesen. —

27: —

Den GOVERN.r GENERAEL in saal

sonder advys ende Schrysteliq onderteeckē Resolutie van Syne Presente Raden ende Gecommitteerden tho Batavia daar de selue gedaan) (verden, noch voor eenige directeurs ofte vyse Gouvrs sonder advys — van haare bygevoeg. Gecommitteerden sonder assent ofte kennisse van de Resolutie van den directeur daar onder Sy lieden soo tot — Reglement opte doen vereeringen en te doen verbeteringen

geene vereermge nochte Presenten mogen doen, op de peene dat de selue tot laste vande Geene gebracht ende nodersulcks dubbet gestelt sullen — (verden, die eenige vereermge Contrarie deese ordre gedaan sal hebben Met inde Nieders alle verbeteringe Aen Ymandt Contrarie diese — Instructie Gegeven. —

28: —

Den Alg.n Raats Heeren Rechts. —

ende andere officieren; Sullen gehouden wesen aan handen vanden — Gouverneur Gener.l, oft den genen die Sy daar toe Committeerden sal — ende by des selffs absentie ofte doot, In handen vanden Presente andere Raaden, Directeur ende vise Gouvernr te doen den Eedt in Raadts personen den Eedt te doen

haar lieder Instructie ende Articulbrieff gestelt, Ende met eenen te beloven dat Sy in Alle Rechtssaecken Sullen Spreecken wysen ende Sententieeren. Sonder gunst ofte dissimulatie, Judex. als sy luyden in Billicheyt ende goede Conscientie bevinden Sullen — te behooren, op Peene dat die Judex weygerden van alle Staet ende Dignitey gedeporteert ende naar't vaderlandt Sonder gagie gesonden sal worden, —

op Peene —

Alle saacke

29:-

Alle saacken Sullen opd Anclachten van den fiscaal ofte van Imant anders byden Raadt mede present te Substitueeren, gedisideert worden, ende Zal den fiscaal van alle Boeten Brieuke ende Confiscatien Spruytende uyt Zaacken van eenige Missiven ofte delicten die geene die Zijn m Eet, ofte dienst vande Comp: hebben begeeven, gemeten een derde Part den Armen, gelyck derde Part naar ratio vande Cameren te verdeelen ende t' Resterende derde Paart de Generaale Comp:-

Justitie et Administratie opden fiscaal ofte:-

Repartitie van Boeten-

30:

Ende alle die Civile, ende alle Andere Civille Zaacken Zal gevolcht worden d'ordre ende Manieren de respective Schepen opt stuck vande Justitie gegeven ofte hier naermaals te geven ende soo als den Gouverneur ende Raden Bevinden Zullen te behooren-

ordre tot het administreeren van Justitie

31:-

Present Jaarlycx wesen mach hoedanig.

De Soonen des Comp: dienste Zijn, ende met hoe veel ende hoedanige personen de Comptoiren sorten ende plaatsen bisetsijn Zullen den Gouverm: Generaal ende Raden ordre stellen dat Jaarlycxe een rolle van alle die geene Luyden Comp: dienst roerende overgesonden machtoord Met Expressie vander situr naamen ende toenamen ende gagien hoe de Soldaaten vande sorten, Jongers ende dienaren vands Comptoiren Insghelijx, als oock vande Schepen, daar mede Zy lieden uyt gevaren Zyn.

Jaarlycx over te senden Generl: monsterrolle van alle plaatse en schepen-

32

Sullen mede Jaarlycx Secretelyck over schrijven den Stant vande Indien ende yder Raadt ofte directeur van Zijn Quartier ofte dat mede gheen mach hoe ende met hoedanighe Succes. de saacken, soo vanden handel, als Oorloge ende mede byzonder stuck vande voort planting der Christelycke Religie Scholen ende anderssints over al gedreven, ende gedirogeert worden ende daar op naar gelegentheyt-

Jaarlyx plenipte advijt aan Comp te geven

soo vanden handel Oorloge Religie &

Van-

en generale en particuliere geschryven vande Comp: Staat

Van Saecken alle Van der ordre te mogen geven Sonder dat den Gouverneur Generaal ofte vyer Gouvern: off ooc k eenige andere perso nen eedt ende Dienst vande Comp: swijgende Zullen vermogen eenige Particuliere vrienden ofte bekende Yets te schryven den staedt van Indien Concernerende off ooc k eenige Brieven vande particuliere Poplu yden

Coopluyden brieven uyt India aan Comp aan Comp: gedirigeert op te houden Maar sullen gehouden wesen d'selue Jaarlyck over te Senden.

33:

Den Gouv: Gen: Sal Zyne gesta,

digo Residentie houden, de silue veranderen ende hem van d' Eene plaets in d'Andere transporteeren, daar, ende Soo de gelegentheyt van saecken verr yschen Sal ende hy mit Zyne Bygesetede Raden tot meesten dienst vande Comp: verstaan sal te behooren, alsoo dien aangaande Zoolange noch in d Indien geen seecker Rendevous en is vercooren, ooc k geen seecker vaste ordre van hier en Can gegeven worden,

Residentie vanden Generaal

34:

Den Gouvern: ende Raden van

voortplantinge van Religie ende goede scholen

Indien, Zullen ooc k over al op de voorplantinge vande Christelycke Religie, op bouwinge van goede Scholen ende andere saecken daar toe nodich alle Bisschoorlycke ordre Stellen ende tenden, ynde d' aencomen predicanten te domineeren haar laetste met

Predicanten in mit advijs vande andere die hun naast sijn: In soodanigen Plaatsen ordonneren ende Zenden, daar sy Lieden verstaan sullen dat se naar haar bequaemheyt den Minsten dienst Comen doen

Advijs

Sonder de silue luchtelyck ende sonder goede redenen ende Consideratie elders te versenden, ende dat niet sonder advijs vande andere Predican daar naast by ofte ontrent wesende om alle onlusten ende desordre te verhoeden, ende alle goede onderlinge Correspondentie tot meerder

van d'andere Predicanten

Stichtinge ende voortplantinge vande Christelyc Religie met den Predicanten te mogen houden, als ooc k onderselver Ampten

goede correspondentie met deselve houden

bÿ de gemeynte mit te Rÿn nochte verachte te maken daar tegens alle ydole misbruÿckinge van godts heylige Naeme ende woort ende

den godts dienst met gener.t &c.

vande godts dienst mit Generaal alle behoorlÿcke ordre Sullen stellen —

35: —

Also verschÿde Natien mit gerolt sÿ

mit onse vrienden, ende bont genooten ofte met onse Rÿcxen, Interpretatie vanonse gemaeckte Contracten onsen handel soucken te Sÿ vaderen Soo Sullen den Gouv.r Generaal, Mits gaders ooc bÿ absentie onse voor Gouverneurs directeurs Capitÿnen Cooplÿden, ende ander officieren) naar gedaane vrindelÿcke versouck ende Insinuatie van te vertrecken ende van Soodanigen voornemin te dissteeren alle

ordre om tot manu tenie onser Contracten alle vreemde Natie te weeren.

vreemde Natien, Egeen Vbt gesondert ende der selver Scheepen ende goederen, met geweldt aff roveren ende verdrÿven, de Nooten / Nagelen ende Foelÿe diese in haare scheepen geladen mochten hebben, daar uth halen

noodich synde met gewelt

ende bÿ alden hun daar tegens met gewapender hant stellen, ende de saecken tot het gevecht mochten Comen Sullen sÿ lieden / in Cas van vermÿnghe

Mits het vermanghel Inventarie erende &c

denigen Schriften, van Alles pertinenten Staat ende Inventarie maken ende dien Sÿnen ist doenelyck bÿden Persoonen mde vermuerde Scheepen ge

voert Sÿnde, doen trecken ende datelyck met d'eerste scheepen aan Bÿ comt hebben overseinden ende voorts hun in alles dragen Vermogen d ordre bÿde voorgaande bruen aande Hō: Mō: Heeren Staaten ver

thoont ende bÿ haare mo: Geapprobeert die nevens dese Instructie mede volgden over gesonden —

36: —

Ende ofte dat alle Soodanige die Compangie

schadelycke ende dangereuse Jalousie ende Contentien tusschende overhiden ende bÿ comt hebbÿnen Colle voordesen tot mermaalen gevallen

In Exploicten ter saecken sal den vice admirl het opperste woort meet den Raat hebben —

Sÿn: / in alle d' Oorloogs exploicten te water ofte te Lande mogen verhoedt ende voorgecomen worden / Soo Sullen Gouverneur en Raden altÿts ordre stellen, dat in alle Exploicten te water den vice Admiraal ofte die nederste Plaatse voor Commandeur gestelt /

Geeft d' opperste gebieth, soo wel ouer de soldaaten ende Chrysouerste als ouer het Bootvolck, ende andere Inde vloot resorterende, macht hebben ende alles doen ende dirigeeren, met advys vanden Breeden raadt ende Scheeps Raadt die hem mede gegeven sal worden, Maar in alle landt tochten ende Chrysen Exploicten te lande sullen den Voorsz Gouverneur ende Raaden den Commandeur Inde opperste Crychs ouersten (soo die niderstelt wort) soo haast en soo lange als het volck aant landt sal worden ouer allen, soo wel bootsvolck, als Soldaten, ende andere te lande resorterende t'opperste gebieth, beleyt ende directie van saecken, met synen bygestelden Chrychs Raadt hierboven die nochtans Scheeps Com. ende altsamen verderomme, onder des vier Admiraals ende des breeden Raats gebieth ende Commandement sullen staan, tot dat eenyder verderomme gecomen sal worden ter plaatse Synder Residentie off daar hem geordonneert sal worden te gaan —

aan m lantreysen n opperste Chrichs ersten mettynen Raat —

§ 7: —

Den Gouv. ende Raaden van Indien sullen altyt goede sorge dragen ende behoorlycke ordre stellen dat de Gener. Boucken vande gantsche handel Inde Indien by den Directeur Generaal in behoorlycke forme gehouden ende Jaarlycx ouer gesonden worden. Met de Balance der silueer daar uyt de Bthombthebberen altyt volcomen remisse haarder saecken — Contanten, Effecten, ende rijstanten, In d' Indien mogen hebben blyvende met te min altyts enen dubbelt, als ook vande particuliere Boucken, vande respective Comptoiren in d' Indien, om tegenshit verongelucken van eenige Schepen met verscheyden Scheepen, de Copyen ouer te mogen senden, als ook vande Scheepen Boucken, ende Jorten, Inde Indien resorterende —

Jaelyx Copie ouer te senden vande Generle Boucken

als ook van pticu liere —

§ 8: —

Sullen mede besorgen, dat van alle —

Ryckx Retouren — Quartieren Jaarlycx Alsnden directeur Generl: soo veele ende Ryckx Retouren Conden behoorlycx ende gelijnent Cognossementen mede, sonden mogen worden dat den Zeluen directeur oock Jaarlyx weder omme neffens t' Cargasoen ende facturen vanden Inkoop goede ryckx Retouren ende dat met de beste, bequaemste, Sterckste, scheepen — Zoo spoedelyck, ende Zoo vroech als doenelx sal wesen, naar huys mach senden, Zonder de schepen geladen Zynde, d'Heere naar dander te laaten wachten, ende eenigen tyt te verliesen omme d'Selue in cloecke ouer te sijden, sonder oock de costelyckx Retouren op eenige boodene — vande Molucques aff naar vaderlant te laaten comen ende alsoocke te preciliteren Maar in andere goede Bequaame Scheepen ouersetten ende verdeelen, om naar huys te voeren —

order op het ouer senden vande — Retouren —

39:

Voor Al wel Bisorgen dat de costelyckx

de Schepen wel te volladen — schepen mit waar, dan volladen ende wel gestouwt ouer gesonden mogen worden —

40:

Van Alle de Schrijuen Loo tot den Handel

Staate van Scheepen in Yder Zynde ouer te zenden — Alsoorloogs In de Indien blyvende dienstlieden behoeften ende gestel, te missen ende van allen tgeene in Indien mest gebreeckt ende — van noode is, Zullen den Gouverneur ende Raden Jaarlyx mede eene perfecte Memorie ende Lyste ouersenden, ome alles van hier — naar te beoorden, en soo veel als doenmelyck met d'eerste schepen.

Mede Lyst vande Noodtsaeckelycke Behoeften — de Supplieren —

41: —

Den Gouverneur en Raaden, Zullen oock.

Particulieren handel te weeren — Nierstelyck in Quireeren op allen particulieren handel die contrarie dese Artiequelbrieff Zoude mogen gedreven worden den selven naar vermogen beletten, ende naar inhoudt vanden Artiekelbrieff — sonder eenige Commiventen off dissimulatie straffen ende Mulcteeren de.

Gelijcke die Daar van Schuldich Zijn ofte bevonden Sullen
worden Sonder Ymant te verschoonen, off eenige Excusen aante
Nemen. —

42:

In Wellcken Eynde ende om te Sien

off de naar huys keerende Schepen voorsien gestelt ende gecondeurnaert
Zijn, om met Costelycke Retouren sonder Eenich affaerdt perycke:
naar huys te Keeren, ende off daar inne geen meer Particuliere
Kisten, Packen, ende Baelen geladen en Zijn, dan by den articule:
gecorlooft is, alsoock off de Schepen behoorlyck Zijn gestouwt gevic
tualiert, van alle noodige behoeften, geprovideert, ende off de
Schippers alles voor Indien gedreftmeert, behoorlycke hebben ouer
gelevert; Zullen de Gouverneur ende Raden order Stellen, dat
alle de Schepen gelyck als thaarder aencompste soo oock by sond:
Int afseylen behoorlyck oberden gevisiteert ende dat hun vande
selue Visitatie acte worde gelevert, om aande Bewinthebberen
thuys Comende te verthoonen ende thaarder ontlastinge ouer te
leeveren.

carpe visitatie te doen ört vertreck der retour schepen

43:

Hordanige Visitatie ock Seer Nodich.

De visitatie te doen in de Inlantsvaren Scheepen

ende dienstich Zal wesen tolaten te laatin doen soowanneer de
Scheepen vande eene plaats naar d'ander binnents Landts inde
Indien worden gesonden.

44:

Ende Sullen de Gouv: en Raden.

order op binnen outsen handel

op den binnenlantschen handel soodanige goede ordre stellen, als
Zy luyden tin meesten dienste vande Comp: be vinden Sullen te
behooren,

Ock: —

45

Ock in Alle Discretie ende voorsichtich

Goede Correspondentie mede. Indise Comingen.

Met alle Comingen, Princen ende Republycken ende Heeren soodanige Correspondentie Vruntschap ende alliantie houden ende maaken als sy Huyden tbinnenst Vaude Comp^e nodich sullen vinden, Sonder ymandt te verongelycken off lichtelyck met ymandt oorloge saacken, moorloge ende Contientie vau wapenen te Lant^n —

46: —

Sullen ock mit grooter Discretie ende voorsichtich: op d' afschaffinge ofte verlichtinge vaude tollen en andere Schattinge vaude Indiaensche Heeren ende Princen, by sonder tot Bantham, alle mogelycke ordre stellen, Sonder nochtans ter oorsaacke vanden lichtelyck tegens de selue Heeren in oorloge ofte kenige Contientie vau wapenen t' Sy te water off te Lande te vallen. —

verlichtinge van Tollen te procureren —

47:

Den handel van China soomtyde als andere waaren en in alle andere Indische goederen, salvolgens Chinesen handel de voordese, onder hier nievens gesonden memorie, gedirigeert mogen worden off andersints soomtyden daar naar gelegentheyt vansaken ende veranderinge van tyden Best soude mogen vinden ——

48: —

Soude ock Seer goet wesen, dat ten tyden

stant vander Comp^s saaken Eenige Sydende, Sroetmoeyna ofte kenige andere meryt verseeckerde Plaatsen een goet magasyn van allerley Scheeps behoeften, Ammonitie ende gereetschap van oorloge ende andersints te maaken ond daar uyt de scheepen ende Forten te lecken (: alst noot is:) Behoorlyck te prouideren. waar op den Gouv^r ende Raaden ock alle mogelycke ordre Sullen stellen —

gener^l Magasyn

Sondig ——

49:—

Sonder Nochtans in eenige Plaatsen dan

Plaatsen Nieuwe forten

daer dien noot sulex vereyscht, ende dat met gemeen ende eenstemmich
advijs vanden Gouvern: Generaal ende alle de PRESENTE Raaden
van Indien eenich nieuw Fort ofte Bolwerck, ofte eenich huys ofte Logie
huys van Importan te maken —
van eenige Importantie by ymant te laaten Maaken, ofte de selve als
voor desen, Met den naame van eenige onse officieren, ofte dienaars te laaten
noemen, Com alle Jalousien ende andere Inconvenienten, die daar uyt gevolcht
ende
Zijn, en noch meer souden volgen mogen, te verhoeden; maar de selve soo wel
d'eene als d'andere Zijn, als naermaals gemaackt Zullen worden, met eenige
Wenense al noemen
vande provintien, Steden, ofte Prinsen, vandese landen, ofte met eenige andere
Naamen, Normen, naar dat gelegenthijt van saacken salmede brengen —

50:

Ende gemerckt dien vyandt dien Trefues

met d'Indiën niet een heeft gehouden, Maar over veele Jaaren gevolcht
Soo en Zullen de Gouv: ende Raaden sonder naarder Expresse Last, en advijs
Bestant met der vyant te maken
vande Bewinthebberen, daar mede van Nieuws geen vrede, noch stilstant
van wape en mogen aangaan, Ten waare dien wolcken noot sulex waare.
vereyschende ende dat alle de Presente Raaden tselue eenstemmichlyck.
ten dienst vande Comp: verstonden Noodich te wesen —

51:—

Den Gouv: Gener: ende Raaden van.

t verfenden vande
-haepen uytpatria
Comende —
Indien ende Elex vandien, Jnsgn Quartier Zullen met dese vijs van hun
Presente Raadt vermogen alle scheepen tot het vaderlandt Comende ende in
Indien varende te doen seylen, laaden, lossen, ende verseylen op alle sulcke
Plaatsen, als sy Lieden tot dienst vande Comp: noodich sullen achten, en daar
over soodanige Commandeurs officiers, ende Brevthebbers stellen, als sy lieden
geraaden Zullen vinden —

52:—

Ende Alsoo, de ure Continuatie van oorloge.

ordre op te doene
prinsen —
somtyts eenige Prinse in handen vande Comin: Capitteynen, Schypers
ende officieren der vereenichde Comp: oprder silver scheepen in Indien varen:

Zullen Moogen vallen. Sullen den Gouverneur Generaal ende Raaden van Indien, oock al goede Ordre stellen, ende Sorge draagen, dat van alle d'gene goede ende pertinente Inventaris gemaackt, ende voorts daar op de Fiscaal, by affixie van Billetten tot Confiscatie dier seluer geprocedeert mach worden, sijn waare d'scheepen ofte goeder Quantiteyt ende qualiteyt dier seluer soo danich mochte wesen, dat se hare waarts over souden Comen ende behooren gesonden te worden. In voorleden gevallen daar van alsdenckelyck Inventaris gemaackt ende nevens de goederen over gesonden sal worden op dat daar op by den Fiscaal vande respective Colligien vande admiraliteyten hier te lande geprocedeert mach worden, in Conformitee vant octroy d'e Comp.e byde Ho: Mo: heeren Staaten Generaal verguntende d'e Commissie by syn Princelyke Excie daar toe verleent ——

By affixie van billetten tot confiscatie te procedeeren vanstuck als in India sal blyken

ende vantnaar Nederlant gesonden Inventaris te senden —

53:

Sonder dat men aan Eenigh bootsvolck, ofte

andere de Joonen In ons dienst varende hun aan part mede vorderen, daar te lande sal voldaen ofte laaten volgen anders als de ordinaire, Maar sullen de maandtgelden op de reeckeninge stellen, ommede alsdan ter reparatie vander seluer dienst aan haar ofte haare Erffgenaamen betaalt ende voldaen te worden als naar behooren ——

sonder aan part aant volck in Indien te geven

54:

Vande gevangene Spangiaerden ende Cons eygen gevangens ——

Ende aangaande de gevangens, die door eenich

Exploict te water ofte te lande in handen mochten vallen van eenige dienaers vande Coninck, by aldien den vyandt de wisselinge ende relaxatie van onse gevangenen ter voorschr. verlossinge der Gouvrn: ende Raaden altijts ten hooghsten gerecommandeert sullen houden, ende by alle mogelycke wegen sullen te procureeren. Blyft refuseerende, soo salmen dese seluer gevangene vanden vyandt sonder respect van Qualiteyt ofte Conditie geestelycke ofte werelt lycke, voorslaven op de Galeyen ende in andere servile diensten gebruycken, oock sulex ende soo rigoureuselycke tracteeren als men best sal vinden ——

onse gevangenen met kennen der loffen —

heeren de spanse sal tracteeren,

anndaar deur tot de verlossinge van onse gevangenen te mogen geraaken
van hoedanige gevangens Jaarlycx herwaarts over de naamen ende —
Qualiteyten Zullen gesonden worden — Naamen overte senden —

55: —

Tot het verkrygen van sodanige gevangen

overenderinghe vanden handel der vremde mede Mollue quo — Amboyna, ende Banda, ende om den vyanden over alle waters en te lande alle mogelycke affbreucke te doen. Dien volgens Sullen Gouverneur Generael en Raaden van Indien altyt soo vele fregatten, Galeyen, ende Roeyjachten Zullen doen maken ende onderhouden als naar gelegentheyt van saecken sal Comen geschieden gebruyckende tot het verkrygen vande selue fregatten Galeyen, ende Jachten de gevangen vyanden, ende andere slaven, sonder als voor diesen eenige der selver met eenige delinquanten ende gecondemneerde van onse Natien te mannen om gheryckel van afloopinge, ofte overloopinge tot den vyandt te voor Comen, Maar sullen soodanige gecondemneerde delinquanten tot andere sevile dienstenofte swaarer arbeyt gebruyckt worden, En plaatsen verre van alle vyanden afgelegen daarse geen gelegentheyten hebben om over te loopen ofte de Comp: by seecrete Conspiratie eenige schade te doen. — Spaanse gevangen roeyende in de ketten — Schoone volck als de rente delinquanten waer van de Excursien

Vande vrijenhandel.

(toe te laaten.)

56: —

Ende Alsoo voor dien is verstaan ende

goet gevonden den particulieren ende vryen, Doch met Reedelycke condit gelimiteerden Inwoonlandts handel nide Indien toe te laaten aan die geene die haaren verbonden tyt wel ende getrouwelyck tot gedient hebben, t'selue aan den Gouverneur Gener: ende Raaden van Indien Zullen versoucken. Soo wort verstaen t'selue alsnoch dienstich ende noodich te wesen, ende dat daar Inwoonl sal worden gecontinueert doch met de naervolge Conditien ende Limitatien — Approbatie des gelimiteerdens vryenhandels.

Et Cet: —

57:-

Eerst dat d'en silven Handel moeten

Zal worden vergunt nochtoegelaatin aan ymant Anders alsden geenen die haar tyt tot dien hunnen verbanden tyt volcomentlyck hebben gedient hebben, — te staan aan

58:-

Item Indien dat soo Daanige vryen Zandel

gemeten de Soonen t'sij getrouwde oft ongetroude met haar vrou Kinderen Slaven, ende Familie haare Continuele residentie ende woninge Zullen Mortin houden, in Malaya nde valeye vant Casteel van amb: in Nera, Porto &c oft soo danige daarontrent gelegen Plaatsen ofte Eylanden, als hun luyden by den Gouvern: ende Raden van Indien geconsenteert ende Belast Zal worden, — waar de vryluyde sullen moeten woonen —

59:-

Item dient dat sij luyden subiecten onderdaen

Zullen wesen den Gouverneur Generaal ende Raaden van Indien — Mitsgaders ock den vice Gouv: ende directeur vande voors: plaatsen ende andere subalterne Rechters ende ouerheeden, die succesyvelyck mede Zelue plaetse haarder residentie van wegen de vereenighde Comp: — Zullen hebben te Commandeeren, der volcker bevelen opdemanten ende sententien soo wel in Crymineele als Civile saacken sy Luyden soo wel als andere ondersaaten ende die naars vande Comp: Zullen obe, dieeren ende gehoorsaamen, gelijck als alle goede ondersaaten ouer alge, horden ende Schuldich Zyn te doen — leevende als goed onderSaaten —

60:-

Item verders dat geene die vryen Zandel

gemetende Personen mochte der selver kinderen vermogen sullen Hun bysonder aan eenige Indiaansche vrouwen ten huwelijck be. begeven Zonder Consent vanden Gouverneur Gener: vice Gouverneurs ofte andere hoochste ouerheyt die nde voors: plaatsen Commandeeren Zal indedat allenelyck aande geene die alvooren gedoopt Zullen Zyn ende de Christelycke Religie aangenomen hebben, nde volcke sy ock

ordre op het trouwen der vryluyden onde

houden der slaven

gehouden Zullen wijsen haare Lmderen op te Brengen alsoock haare Slaaven, soo veele haare Mogelyck sal wijsen daar mede te Instrueeren Sonder dese slue anders dan aan Christenen te mogen verkoop

61: —

In vyslin Zullen Zy luyden ende haare

uitten in noodt Lantochten moete helpen doen mits

naar Commissingen gehouden Zijn in tyde van Noot daar toe by den Gouv: Gener: Zynde vyse Gouverneurs ofte andere opperste overhoyt vande Plaatsen haarder Residentie versocht synde haar in alle tochten soo te water als te lande te laaten gebruycken tot dienste vande Comp: in voegen als d' Ingesetenen vande respective Plaatsen gebruyct worden, Mits genietende behoorlycke gagien en tractament —

genieten gagie

62: —

Sullen ook in tyden van Noodt seg oorlege

orlen te helpen defenderen

als soldaaten off adelborstin gagie, ofte soo danigh ander tractament als haar hede dienst ende Qualiteyt mitrtieren Zal de Casteelen als daar ende andere Forten die op de voors: Eylanden, ende daar aan dese Indeerende plaatsen gelegen sullen mogen worden Soo binnen als buyten te defendeeren —

63: —

Waar tegens Luyden, ende haare naco,

vrij handel de vrye luyden sullen mogen doen

melingen Zullen genieten den vryen handel voor haar selven in Rijs — Sagoe: Oly: Hout, sout, Beesten ende soodanige andere waaren als mede voors: ende om leggende Eylanden mogen vallen, als ook in Cleedgens mits dat sy luyden de selve Cleedgens tot redelycken prijs vande Comp: ende van Niemandt anders Zullen mogen haalen ende daar voren (vande Indiaanse Nagelen Noten off Masis cooplende de selve aan niemant anders mogen verkoopen, off met den vyanden, Engelse francoisen, off andere vreemde Natien eenigen handel mogen dryven — op verbeurt van Lyf ende goet, welke straffe den Gouverneur-

de ende medewerken

aans: van contra venteurs

Gouer! ende Raaden van Indien in alle rigeur sonder eenige Connivencie oste dissimulatie gehouden te allen tyden, aande Contraventeurs van dit artyckel te Executeeren, op peene van selues ouer soodanige Conniventie oock gestraft oste gemulcteert te worden, soo als naar gelegentheyt van saken bevonden Sal worden te behooren, alsoo den dienst vande Comp: aan d'onderhoud ende strenge observatie vandit artyckel ten hooghsten gelegen is, —

tyrannighe straffen —

sonder connivencie —

64: —

Sullen ock mit vermogen meer als een Bhaar Nagelen, Nooten, ofte macis by haar te houden liggen maar altyts meerder Quantiteyt hebbende gehouden worden aande dienaars vande Comp: ten grootsten prijse ouer te leeuren, —

Moar een bhaar Jeffens by haar te mogen hebben

65: —

Gelyck sy liedien ock niet in staet sullen sijn mogen anders dan by Expresse Consent vande Gouv: Generaal ende raaden van Indien op eenige andere plaatsen met eenige Jonckers te vaaren, ende eenigen handel te dryven, als nade Eylanden van Amboyna de Molucques Banda ende andere daar ontrent naast gelegen landen ende Eylanden —

buyten Amb: Molucos en banda niet te mogen — handelen dan met expres consent

66: —

Sonder aant vaste Landt van Asia ofte ock aande Eylanden van Java Borneo, Celebes, Japan, Manilhos ende andere daar ontrent gelegen, eenigen handel, ofte negotie, t sy in Cyder cleeden Indigo: Diamanten, ofte andere goederen te mogen dryven —

waar meth hand: mogen —

67: —

By aldien de vrygelaaten Joosen — eenige prinsen op den vyandt mochten doen, ende eenige schepen ofte goeden vande vyanden veroueren daar toe hun lieden ter Zee vaarende altyts by den Gouver: ende Raaden van Indien, Zulex versoeckende last ende Commissie gegeven Sal worden: In sulcken gevallen Sal naar affreckeninge van d'ses gemelde lants gerechtigheyt en van Syne Princelijcke Excell: tot het Gouver ouerschot tusschen die geene die de prinse verouert hebben, en de Comp: gedeelt worden half en half —

orders op prinsen van vrygelaeten ende de verdeelinge —

68:-

Ende oft dat de voorsz: Jaaren verbonden tijt
wt gedient hebbende Schoonders te Batterden voorsz handel mogen.
maantgelden oft no aan vryluyden te betaelen — dryven Zullen hun lieden haare verdiende Maantgelden tot op ses
maenden naer Inde Indien betaalt werden, blyvende de voorsz.
ses maande thaaren Crofyte, ende tot verseeckeringe in plaatse
van Borchtochte voor haare getrouwheyt onder de Comp: op mt rest
Vt derselver &c: tegen ses tien Sondert in Saet.-

69:-

Dus Zullen Jaarlycx de naamen ende
ver vryeluyden te senden — reeckeningen der geener die den vryen handel verquent wert overge-
sonden werden, op dat men wetten Mach hoe dat de selue Requeninge
Staen ende men tten Eerstin naer Indien advijseeren hoe veele haare
Vt te sien wat haare vrouwen Kinderen, ouders oft andere vrienden hier te Lande op Reque
rijden ontfangen hebben haarder Gagie Zouden mogen ontfangen hebben. —

70:-

Ende in gevalle Ymant van die geene die
eenige tyt haaren Eygen handel gedreven hebben, Naart vaderlant
Vders op te keeren aan Patria van vryeluyden — wilden keeren, Zal men hun lieden Cte wetten den geenen die aan geen
Inlantsche vrouwen getrouwt in Zyn op de scheepen vande Comp
passagie verleenen. Zonder dat Zy lieden nochthans Zullen vermo
eenige goederen daar mede te laden, meer als een kiste met haar Cleeders
van behoorlycke groote die welcke hier te lande Comende gelycke
visitatie als vabn andere nidendienst vande Comp: uijsende, ende den
Artyckelb: subjeckt sullen zijn —

71:

Ende om de voorsz Zoonen Jaar gecongue
veerde goederen hier te lande te doen genieten Zullen Zy Luyden haare middel
ved: vryeluyden hare middelen com aande Coopl: vande Comp: nde Indien overleveren ende vande selue —
Patriam become assignatie Nieuwen vier van een tiendr die voor uijsitb: sullen strecke
ende hier te lande by de Camer daar soodanige Persoonen Incoomen:-
met acht pirsento advance betaalt worden —

12:

Boven alle wijcke benefitien Sullen
ock den Gouvern: Gener: ende Raaden van Indien ende landtdes
te beter ende meerder tijt te konnen floreren, ende den geenen die den vryen handel
Naarder Benefitie aan vryelingen te doen — verzoucken, ende hun daar te lande totter houwelycker Staat
bigeeven mogen tot deelinge doen van eenige Cokus boomen als ock van
eenigh gedeelte inde geconquesteerde landen, omme t'hunren behoeven
te Cultiveeren, te bouwen ende de vruchten daar van te genieten daar
inde soo als sy lyeden tenduenste vande Comp: Sullen bevonden te behoren

13:

Sullen ock soodanich is, ende dat sulcke
Beplaatsaanste planten — by de Particuliere vrye handelaars niet genouch en mochte gevordert
wyrden, alle mogelyck ordre stellen om de landen Principaalyck in
Amboyna Banda, ende Molucques met alderley beestiaal, soo van
schapen als koyen Geyten Bocken, Peerden, ende andere te beplanten,

14:

Ende op de landen van Nera Coel Ly
ende andere t'sy inde: Eylanden van Banda Amboyna ofte de Molucques
daar geene ofte weynich meysonders zyn inde vruchten vande landen
te plucken, behoorlyck gepreuleert mogen worden, Sullen den Gouv:
op de eylanden van Nera ofte Poelo Way ende Raaden van Indien dienaer doen om Nieuwens de vrygelaten
Personen van onse Natie ock uyt andere landen, ende principaale
eenige familien vande Chyneesen te Crygen, ende te vermilligen om
inde Selue Eylanden haare residentie te comen neemen alsoo de
Chinesen Chyneesen een Industrieuse merstick ende ongewapent volck
zyn, vande welcke (naarmen verstaat) niet te vreesen is, dat sy
t'eenigen tyden revolteeren hun meester vande selue Landen soude
mogen maaken Principaalyck alsmen altyts goede sorge draecht
dat alle officien ende Ampten byde notabelste ende bequaemste
van onse Eygen Natien bedient mogen worden ——.

15:

De Continuatie vande Bataalmge

vande Soldaaten mit Clectgens, eenige goude Masen (: die metale
tot groot verlies byden vreemden handelaars Zouden tot gevoert comen
werden, ende andere gevouchelycke middelen, tot uytbreemge van
de Betalinge ande Soldaten handel der vreemde Inde Molucques, Amboyna, ende Banda —
Sullen den Gouver: Generaal ende Raaden van Indien in aller voor
sichticheyt naar gelegentheyt vantyt ende occurentie van saken
soo danige ordre Stellen als Zyluieden den meesten dienste vande —
Comp: bevinden Zullen te behooren, —

16: —

Sonder ook te vergeten de verkiesinge

ende versekeringe van een goede ende bequame Plaatse tot
een en reende voys op alsulcken bequamen tyt ende Plaatse als selue
Recommandatie et Rendevous regard nemende op den handel van de Engelsche franssoysen ende and:
Natien gevoeghelycxt ende met de minste schade ende gevaer
vande Comp: sal connen geschieden, volletende op dese ende and:
Nödige Consideratien —

17:

Eerst dat de Plaatse bequaem Zy voor

dat en comende ende tot de Zeden aff vaarende schepen om sonder val
laveerens off sonder naar veranderinge van Mouson te wachten.
die selue te mogen Besyelen —
Tweede dat se ook bequaam Zy voor de Chyneesen, om aldaar veylich
erforderliche nödige gelegentheyden tot het begryp van Plaatse der reede ende sonder Gevaer met een mouson te mogen Comen —.
3: dat se ook geprouideert sy off naar by gelegē aan geprouideerde
Plaatsen van versch water, hout, ende andere behoeften tot
verversinge opbouwinge off reparatie van schepen nodich —
4: dat men daar deur met die van Bantham niet en vervallen in soo
danige Contentien dat d'Engelsche ofte andere vreemde Natien
onsen handel aldaar souden mogen onder cruypen —
5: dat de plaatse ook versaeckert zy ende wel off gesondert

oste Cust om aff te sonderen vant vaste landt om door middel van
Boeck met over loopen ende over rompelt te worden —
6: dat hier een goede Reede, Bay, off haven sÿ om de scheepen te bergen
ende over te haalen —
7: Cyntelyck ook wel gelegen onder den vyandt daar uyt (luyster sorg) luch-
telyck alle Jaars met diverse Zee tochten afbreuck, ende den vrienden
ende Comptoiren van Comp: over al sees oosts te mogen doen ende daar inne
de Contanten Effecten, proüisien Ammonitien boecken ende schrijften
vande Comp: in goede verseeckertheyt ende buyten vreesen mogen wesen —
van de ure gewelt, off door Brandt (: als in Bantham, Pallacatta —
ende andere Plaetsen voor desen is gebeurt:) overvallen te mogen —
worden. —

8: —

Sal ook mit onderstaende nochte ongeraden sÿn
in monsoens en tyde een tocht doen Jude — dat men mit d' oorloogh Scheepen ende andere diversen inde binnen-
landts handel, ende tot uytvoeringe vande Retouren Jaarlyckx mogen missen)
Jaarlyx een tocht doen te doen Jaarlyckx op de Bergnamÿ straate van Sincapura Malacca, voor
de mallos. Goa ende andere Plaatsen daar men mynen sal des —
vyandts Scheepen te Comen attrapperen ende distrueren, sonder
ongelyck als voordesen gebeurt is:) alle de Costelycke scheepen —
inde Molucques op de wachten, off met bejaren van noodeloose sorten
te Consumeeren, Mits altyts inde Molucques Amboyna ende —
met onse eygen plaetsen wel verseeckert houdende Banda soo veel groote ende Cleyne Scheepen houdende dat de selue
tegens d' Invasien soo wel van vyanden, als vande vreende hande,
laars ter noodt verseeckert mogen wesen, —

9:

Den Gouverneur ende Raden Zullen
alle brieven Contracten ende patenten, altyt gebruycken den naem
Contracten te gebruycken den Naem vande Niderlanders ende Niderlantsche Comp: (: sonder gelyck als
voordesen in Eenige Brieven, Schriften ende Contracten geschiet is:)
den Naem tytel ofte Qualityt van eenige Particuliere natien
ofte prouintien deser vereenichde Neder-Landen te gebruycken —

om geen Occasie van Jalousie omvrage ofte onlusten tusschen de vereenichde Provintien alhier nochte bock tusschen Ondersaten dier selver in d' Indien Causeeren. ——

Dd: —

Cyntelyck Zullen den Gouv: ende Raaden in allen t' meeste Crosstyt, voorderinge ende verseeckeringe vande Comp: hun tsn hoogsten. laaten bevolen Zyn, ende geene occasie (soo veele in hen Zal wesen:) voor by laaten gaan daar mede Zy de Comp: vermogen dienst ende den vyanden afbreuck Zouden konnen doen ende alle Mogelycke ordre stellen dat d' Articulb: Instructien ende ander ordonnantien by de dienaars vande Comp: en yder int geene hem Concerneert ende aangaet behoorlyck achtervolcht ende geobserueert mogen worden ende dat sen yder soo in Civille als Criminele saecken mach gedaan worden: goet recht en Expeditie van Justitie daar toe Zy lieden ten Dienste van: Comp: ende tot voorstandt van haare dienaars aldaar noodich Zullen achten.

1 enet: Recommandatie tot bevorderinge vande comp: voorspoet

1 enet Recommandat

Aldus gedaan gearresteert ende gearresteert by de bewinthebberen der vereenichde Oostindische Comp: ter vergaderinge vande seventhienen binnen Middelburgh. — Desen 22 Augusty 1617: opt behagen ende agreatie vande doorluchtige Ho: en Mo: Heeren Staten — Generael: dieser vrye vereenichde Nederlanden. ——

22 Augusto 1617 by de seventhiene in Middelburgh.

De Staten Generaal dieser vrye vereenichde Nederlanden, gesien ende geexamineert hebbende dese voorgaande Ordonnantie ende Instructie voor den Gouverneur.

GENERAAL ende Raaden van Indien, Mitsgaders
oock den amuxen Artyckelbrieff by de Heeren Bewinthebberen vande
Geoctroyeerde Oostindische Comp.e tHaarder Leste vergaderinge van
Seventhienen Geconsipieert, ende by Synne Edmsel.z Excel.:
Haare hs. Mo. approbatie goet gevonden hebben Haare Do: Ho Mo: dieselue Instructie ende
Artyckelbrieuen Mede geapprobeert ende geratificeert, approbeere
ende Ratificeren, de selue mitsdesen Ordonneeren ouer sulcx den
Voorsz Gouvrn.r Gener.l ende Raden van Indien Mitsgaders oock
alle andere Indien Dienaers vande voorsz Comp.e ofte onderhorige, ende
dienselver gebiedt ende gehoorsaamheyt in Indien wesende, eenyder
nae gelegenheyt hem aangaat Heuldaar naar te Reguleeren Sonder des
te Zijn in Eenige Gebreecken op tedeerne daar inne begrepen —

Aldus gedaan ende gearrestert ter vergaderinge
vande hoochgemelte Heeren Staaten Generael in Sgraven-
hage opden Derden dach der maant van November Int Jaar
1615: Onderstont A: V: Matinesse Vt, Noch lagerstont
Ter ordomantie vande hoogh gem.: Heeren Staaten Generael, —
was mede getekent —

Cerstens.

PONCTEN. EN ARTICULEN in

In forme van Instructie Gearresteert ter vergaderinge van: 15: ter Camer van Zeelant binnen Middelburgh, waar naar D: E: Heere Hendrick Brouwer Gouverneur Gener: weegen Neederlantsche veramichde Geoctroyeerde Oost Indische — Comp: mde Oostmdeen tot Batavia aangecomen Synde. Mitsgaders d'andere aanwesende Raaden van India aldaer soo op Bat: als andere Plaatsen meer residerende haarsulcx hebben te Reguleeren. —

1: —

Also het Fondament van alle goede wel geregulierde Regeringe bestaat in de Administratie van een rechtmatige Justitie wort den Gouverneur Genl: eerste ende andere Raad van India serieuselijck gelast achtervolgende haare Commissie van E: Ho: Mo: Heren Staaten Gener: Mitsgaders synde Princes Excl: soomt genr: als particulier de goede handt daar aan te houden dat op Batavia ende alle andere Plaatsen onder het gebiedt vande Comp synde, d'Iustitie mach werden bedient volgens d'Instructien ende practyck Inde verenichde Nederlandsche Provintien Voorgaans soo mt sivil als Crymineel geobserveert, ende dat tottet tyt van hun en andere besondere Instructie op den name van haar ho: Mo: ende Syne Excl: gemaackt ende ouergesonden sal Syn, waar naar alle rechters int toecomende hun Zullen hebben te Reguleeren —.

Justitie t' Administreer

volgens de practieq in Neerlandt

tot dat d'Instruct: Come —

2: —

Sullen mede d'voorn Gouvern: en Rade van India voor al wel letten, ende daar toe Ordre geven dat alle Civile en Crymineele saacken, en dagelycxse proceduren, Mitsgaders de gevangenen tot wat Oorsaacke t'selue ook wesen mochte, niet op sijden maar Yeder een gedaen worde Cort recht en Expeditie van Justitie, op dat alhier bluyten Clachten blyven mogen —

Sorte Expeditie van Justitie

3: —

Ende Also de Comp: door voorgaende.

Executie ouer saacken van noodture Crymm: lesie Majestatis in groot ongelegenthÿt verachtinge en schade gebracht is, Sullen den Gouv: Gener: en Raaden van India Scherpelicken, en tot dien eynde by alle respective Gouvernementen en Factien van India Expresselyck Ordonneren in alle groote saacken als Syn van Conspiratie, verraet, en dergelycke ten Prince, te procedeeren, Sonder kennisse van Gouverneur en Raden van India de welcke sÿ in Sulcken gevallen dat Godt verhoede, daar van dadelyck adviseeren Sullen, ommé voorts daarinne gedisponeert te worden als na behooren. —

Crymen lesie en andere saacken.

Nieuwers tot ernstige straffen te mogen procederen.

dan met kennisse des Generaals ende Raden van India

4:

Insgelÿcx sullen d'Ed: Gener: en Raaden van India wel hebben te letten en yeder een belasten dat alle Indiansche Natien vrundelyck getracteert en tegens hun niet onschoone geprocedeert werde, ende Sonderlinge de Chineesen de welcke metalle beleefthÿt dienen te women om den handel vande Stadt in Batavia meer en meer te doen vermeerderen. —

Indiansche Natien vrundelyck te begegenen.

Insonderh: de Chynes

5

Die Justitie ouer al voorgestelt synde, sal het mede Sÿn dat alle dienaars vande Comp: van wat Qualiteÿt off Conditie die Sullen sÿn niemant uyt gesondert tot haar devoir gehouden worden. —

Alle des Comp: dienaars tot haar devoÿr

6: —

Dat mit allen d'Ed: Gouver: Gener: en Raaden van India maar ook alle andere officieren op de respective forten ende Comptoiren van India Jaarlyckx vernieuwt Sullen haaren Eedt binden aanvangh van haarendienst gedaan, en Specialyck aangaande den Particulieren handel, bÿ loove, daar te stellen Reguliere naar de Ordre ende Placcaten daar tegens van tyt tot tyt gestatueert off die hiermaels gegeven ende geordonneert Sullen mogen worden, —

Jaarlyckx vernieuwt van eedt by den Gener: &:

Ende: —

Ende al soo d'Excessen Indt Spel
hieren handel dagelijcx grasseerde, veele verwaarloost werde door
den groten pracht die Bÿ hooge en laege Dienaers vande Comp:
in India gepleegt wirt sullen den Gouv: Gener: en Raden van
Pracht te weeren. Gndia achtervolgende het 21ste Artic van haare Instructie beletten
voorcomen mit sodanige Sumptuaire Edicten Ordonnantien, en
Instructie als sÿ tot generen Verstandt aldaar Bevinden
Sullen te beramen. —

8: —

Versuicx wert verstaan dat tot Batt:
als synde het Tegenwoordighe Rendevous van India (waar
naar alle Andere Plaatzen haar Reguleren) op de aanconste
Zal worden gemaackt een ordre en reglement van Staat soowel
Reglement van Staat te maken prompteert voorden Gouvern: Gener: en Raden van India als alle andere
mindere Officieren Waarmee wÿ vertrouwen, dat de mit soo
Danige Discretie Sullen gaan, dat de Comp: nde Jaarlz: Ongeld:
daardoor ontlastinge gevoelen, ende niet te min haar Credit eere
en Reputatie Zal gehouden worden.

9: —

S'voorn Reglement gemaackt zynde
Onnoodige wercken & mit Godts hulpe sal het oock noodich sÿn te bebartigen, dat alle
off te schaffen — noodige wercken ende fortificatien mit groot pracht als starckte —
en dienste van Comp: dienende off geschaft worden —.

10: —

Ingelycx dat alle onnutte dienaars van
Comp: groote off Cleine Tractamenten trecke die met profijt
niet in commen worden geemploÿeert, maar lidich loopen ende
Cost niet waardich zÿn, Sonder verluym op gesonden, ende Selue
Precyse ordre tegens on- vande Egene Particuliere Consideratien off recommandatien al
nutte en onnodige dienaers daar gehouden worden tworlck Vt Ernstich bÿ laeten alsoo te
laaten geschieden op dat egeene M: gelden betaelen aan geene die
se niet in verdienen —.

11:-

Het vertimmeren van Comps schepen

In Indien Extraordinaris veel Costen dient mede wel geleth
en niet te min, behoorlt reparatis aan alle Schepen en Jachten
Reparatie van schep: met d' Silue veel ouer te haalen en Calfateren gedaan, tot werck
met menagie te plegen Zyde Contmueeren Zullen VE: van hier pertye. Teer Peck
Arpuys en Swavel Succesiuelyck te senden, doch zullen VE
Ende de groote Nieuroe oorloogh schepen, gedestineert omme mt Lant
te Blijven Tegens dat mr te lyck reparatie van doen hebben
de groote oorloogh schep met retouren eenshaerrewaerts aan Zenden om alhier ouer al
eens met retouren ouer bihoorlyck gereparceert te worden- -
te senden-

12:-

T'is dagromm oock Zeer Noodtdat-

Een vigelant getrouw Equipage Meester by VE gebruyckt-
een getrouw Equipag Meester- wirde, omme alles mett de beste Menagie te ouerleggen, disoock
goede Correspondentie met de Respective Camere aangaande de
gelegenthijt van Yders schepen sonde Comen houden en goet bewijs
Doen van alle t'ganne d' Equipagie Concerneert-

13:

Alle groote Laeten gedaan worden-

dat de ouercomende Vivres, Namentlyck wyn, Azijnen,
ordre op de vivres ver, Olie Vlees Speck, en botter met t'geene daar aan meer dependeert in
antwoordinge Indien nae behoren mit den worden verantwoort ende Cenige dienaers-
vande Comp: haar Personagie daar onder Leer spelen, Souden noodich
Achten, dat alle d' ouercomende Vivres gestelt worden in handen-
van twee Soonen als Commissarissen vande Silue, die op taan
Coomender Schepen daar op gaet Regart neemen vanden ontfangh
en uytgeeft Element houd houden waar uyt Can gesien worden
waar alles Blyft en verantwoort wirt-

14:

Wij Souden dan ock geraden vinden-

dat- gelycke op sicht genoomen worden op d' Ammonitie wapen.

Als mede op de Ammonitie —

Vanden Lont Cruÿt Cogels Groff Canon ende Anckeren vanden, Schoppen Spaden houwelen, waar over de Respective Comptoiren met Bat: dienen te Correspondeeren op dat Jaarts alsdan Perfect mogen wesen, Wat soorte en hoe veel Ammonitie in Indien Zÿ en wat er aan gebreckt —

15:

— en Raadt van Indien nevens d Equipagium tot beter oop sicht van Equipagie

S'Soud: dan ock (:ons oordeels:) Niet vremt Zÿn, dat tÿn minsten een vande Raaden van Indien off een ander bequaam Persoon de Zeevaart verstaande, Nevens d Equipagie Meester op Sicht hadde opt Equipeeren ende toe ruste van alle vlooten en Scheepen, van Bat: afgaande Mits gaders alle Scheps gerutschappen, Als anckers Touwen SeylDouck Polocx yserwerck van gesloopte Scheepen en Jachten Vaten &c die ock bevolen souden Comen worden het toesicht op alle hout waaren van Balcken Plancken &c als mede van Lysten met Medicamenten en alle Cruyden en andere waaren Meer tot de Apothecar: en Chirurgiens behoorende —

Houtwerck

Medecamenten —

16: —

Niet daar van te disponeeren dan by ordre ende Quitantie

Wÿ ebben (:ons dan ock voor Lm bedacht:) kennige Vollen geven off het niet hoogh noodich Zÿ, dat vande voorn: Goederen niet en Zoude mogen gedisponeert Werden, dan op d' ordinatie te passeeren bÿ d' voorn: Personen ende dat de Ordonnateurs die onder d selve gestelt worden omde Goederen te Leevren Egeene ordinantien in Reg: Valideeren Zullen, dan daar de Quitantien Vande levringe onder aangevoucht ende Behoorlyck onderteyckent Zullen Zyn

17: —

Raad van Indien tot op sicht van Fortificatien

Tot d voordering vande Fortificatien ende andere Stadts vorderkin dient mede Cen volle Raden van Indien Gecommitteert op dat alles onder goede op sicht en met de minste Costen geschieden mach mitsgaders ock in deliberatien genomen off men die met minder Costen niet souden Comen bestellen —

18:

Ende Alsoo wtte Jongste ouergekomen boeck gesien hebben dat de Generaale ongelden van Bat: te samen in een Jaer
Gesuydmagh van Bata: ongelden
beloopen hebben, ouer thien honderd vyffen dreventhich duysent Guld:
sal het hoogh noodich een reenmaal dyt Jyn, dat met alle mogelycke Vyt-
gelieth voorde om d'voorn ongelden te beknyden als Vermeldt —

19:

Dat gelieth worde oft wat Jamieren min-
mit de minste Costen het Casteel ende stadt van Batavia Sal komen
Bat: als fort verseckert
in soodanigen verseckeringe brengen dat de selue Gegens den macht van
Mattram ende alle andere vyanden Sal connen werden gedefendeert voor
inne onse meeninge is het Casteel in goede Ordre te brengen en houden en
Maar met project vande stadts fortificatien aduys verwacht
nade Stadts fortificatien ten principaalen: volgens het ouergesonden project
Sonder ons naarder Aduys niet te doen. —

20: —

Caynyts Randsoen
Stem oftmin Bichoorden te Continueren
het ransoen Jaandie vande kajuyt a 1½ R: voor yder hooft P: maant
byden Generaal Carpentier goet gevonden te verstrecken mit suleken tyt
alser geen olie noch afyn gegeven Conde worden twelck doch niet geacht
en soo wy verstaan de Comp: meer schande als eere na gesegt voert, be-
dragende niet te min Jaarlycks Ruym ƒ 6500: —

21:

Stem oftmin aan Weduwen vande Comp:
het ransoen der weduwen
diendaags in Batavia Sal Continueren te geven t'half maantlyck ransoen
van haar mans Jeder naar syn Bedieninge ende dat tot het hertrouwen
aan Ryckx en ytrme Bedragende ontrent Jaarlycx tot Laste vande
Comp: ƒ 1400: —

22:

De subsidie van Buysburgh in Batavia —

Subsidie van huÿshuere

die aanwesende getrouwde Coopluyden Predicanten en ammiet
wort gedaan tot laste vande Comp:e Bedraecht Jaarlycx Rxdr
f 1000: twelck oude Comen worden gexcuseert —

23

Van 't onderhouden van des Comp:s

Jaast van 1e paarden

Schaarden in getal van ontrent 40 stucx Jaarlycx van —
voorsien Sadels en Toomen bekaluen de lasten van ontrent 36
Hoornen Compt te Bedraagen f 3000: Jaarlycx; Is goet
gevonden de Comp:e daar van soo veel Mogelyck te ontlasten
en geen meer Paarden aan te houden als tot bevordringe vande
lande vuyten Batavia Nooduchtich is —

24: —

Soo dient ook verstaan, dat den Gouvern:r

Jeene Carossen by Imant te houden.

Generaal ende Raden van India oft ook eenige andere vier —
Gouvernueurs in directie ende dienaars vande Comp:e eenige —
Peerden oft Carossen tot laste vande Comp:e nooch ook op —
haare eygen Costen Zullen mogen houden —

25: —

Item omme soo veel mogelyck te be-

Chyneese saagers &c.

syden oft geheel te excuseren de dach huyeren van Chyneese
sagers ende timmerlÿden op Comp:s werff werckelycke be-
dragende 150 a 170 R:a synde ruym 8 Jaers f 39 Perlecke
oncosten by den Generaal Coene Sa: met geheel offten —
nasaten by gexcuseert Zyn —

26: —

Insgelycx de dach huyeren van Vryburg-

Vry burgers timmers dach Loon.

ers die op 't timmerwerff verdient worden voor timmerloon —
aan boots en Schuyten bedragen hier werckende ruym f 100
Compt 8 Jaars f 4800. twelck mede met geheel offt
merrendeel bygedragen Coene Sa: gexcuseert en met Cap
volck gedaan is —

27:

Item a.nde Cymeesl Arbeyders

Lossme vrachten an Chyneesen

is in min als 12 Maanden voor arbeyt & loon van Goederen te lossen en laden voor Rekeninge vande Comp.ie contant betaelt 11.84 3/5 Rx: Compt £ 2960 tvoirlek by de Gener.l Coene tsenemaal wegt geexcuseert en ook by Comp.ie Lastdragenen Slaven, en Schelps volck wel gedaan Can worden ——

28:

Staat ook te setten, dataan Bamboes

Bambousen Adap &.

ende Adap in Batavia voor Rekeninge vande Comp.ie in Contant wt gegeven is 205 9/10 Rx: van achtien, soo tot Bouwen van Calstallen Sieken huys Slaven huys logis met Casteel Soldaats roominge Corpduguarde, gedeen tyt van 15 a 16 Maanden Compt £ 5150: tvoirlek den Generaal Coene Excuseerde diede bamboes die Swartin liet haalen, en Adap Seluer maack: en gras gebruyt daarmen Nú ter Contrario Cort soo onderricht worden: de Bamboesen by voyle in voorraat breeft doen Cappen sonder die vandoen te hebben, —

29:

Aen Comp.ie dochters de 5e Rx tot bruyts

de douwary en offbuyt gifte te Executeeren

gifte gemiet, ende getrouwde Persoonen van hiergaande 20: Rx: is Zider 114a 15 Maanden betaalt, en heeft de Comp: ge. Cost Rx: 2365: in Contant tsamen £ 6900: tvoirlek mede, Comende van selffs Dat Comen te cesseeren alsoo volgens Re. solutie vande 17.de van nú aan geene mder gegonden Zullen worden, en offschoon al eenige Comen mochten voort verstaan Datmen tselde niet en sal betaalen ——

30

Item m.de genoteert, dat voor ontrent

Riemen tot schuyts en boots. —

900: Riementen, behoudn van schuyts boots, ende tmgans In Bat.a door vry luyden gedaanmaekende Comp.ie betaalt heeft, nnden tyt van 11 a 12 Maanden, de somma van 910 Rx vand maken £ 2025: tvoirlek by de gener.l Coene niet en is toegestaan en by Comp.ie volck gedaan Can worden ——

31:

Aengaande het Siecken huijs ofte
Hospitaal

Sijnde Hier ter Comp: Jaarlijcx in Batavia costen trent
de 12500 rijxd: om bedieninge gegeven off de Siecken soo
wel Matrosen als Soldaaten, by de getrouwde Soldaaten off slechte
Burgers niet gefourieert, ende Aantreckinge gedaan off ook
wel Yeder in zijn Schip Bitter en tot minder Costen van Comp:
geaccommodeert Soude Comen werden. ——

32:

Insgelijcx Betreffende het vrouwen Hoff
ofte schoole

en schoole behalven de Gagie vanden Regent enandere Jaarlijx
de Comp: Costende 6500. alsoe wel tselve om voorsz: Reden
voor taan mirest sal Comen te Sitteren, Soo Comen de eens
overleggen, off min de Dochters die noch zijn by de getrouwde
luyden niet soude Comen Besteden om de Cost en cleederen te
winnen, ende Jongens op de Schepen gebruycken. ——

33:

Van de Fortificatien ende
Timmeringe

Aengaande dat in Batavia groot
gelt geconsumeert is in Timmeringe en Fortificatien waer
van Hr van Diemen Edele vele aringe Can doen ver
staan soy dat sijn E: aencomste alles met de beste Misnagie ten
Merstendienst en profyt van Comp: gevoordert dat geene on
noodich is Naargelaten Sal worden. ——

34:

Dat particulieren moeten
haar eygen huysing
beroftigen

Omme in Vele mit Woninge te accom
moderen verstaan wij dat groot gelt tot Laste vande Comp:
gestrecket wort ge heel Contrarie de Meninge vanden ——
Gener Coene die verstonde dat die Syn gemack begeerde sulex
moste beroftigen en niet de Comp: waarop sijn E: regart Neemen
en ordre Zullen Stellen dat de Comp: daar mede niet in swaerde
beswaart, ——

Bij: —

Cleedinge van de helle bardiers Lyffschutten en Jongiers Cesmijden —

Wij sien oock, dat de Cleedinge van 11 Gener hellebardiers 4 Lyffschutten, Jongers ende de Comp: Jaarlycx Cost, nuer als f 5000 hierlck wy verstaan beneeden moet werd 11 getal van hellebardiers lyffschutten en Jongers in Zulcken vragen gemindert dat de Comp: metten ersten daar van het effect sal mogen te genieten sien —

36: —

Cosen voor leevende en Dooden Javaans

Neene leven de den dooden Javanen costen —

Inde oorloogh: hiermen betaalt is f 4500 oft nu de Comp: soo veele hieraan gelegen dat ons in soodanigen geval Cos Godt verhoede t selue soo veele soude laaten Costen wirt de in Ordinckinge gegeven —

37: —

Wtte Generaale en Particuliere Compte

des Gener: begravinge ende Gener: Specie authorisatie

Wt de begravinge van Batavia gesien hebbende dat voor de begravinge ende authorisatie van Gener: Coin en Specie, tot laste vande Comp: gebracht worden over de Ses ende drij hondert Guldens, connen wy niet verstaan t selue alsoo te laaten passeeren en alsoo nu wirt verhaalt om V E te verclaaren onse meininge In sulcken gevallen te Zijn dat selue tot laste vande Comp: niet sal mogen Comen maar yder Zijn oncosten dragen moeten soo dat naer reden behoort, —

38

Particuliere vercreegen —

Ende Alsoo wij mede gesien Ebben dat Jaarlycx Jaan verscheyde Personen wtte middelen van Comp: vercreegen gedaan hebben de welcke wel gexecuteert Comen werden Zullen V E in alles soecken het profytt en dienst vande Comp: hierlck V E ten hooghsten gerecommandeert houdt in alle voorvallende saecken Sonder eenige Particuliere inzichten de selfden betrachten —

39:

Comende voorder tot den Landt Waar.

oft de vruchten vande lang gesupporteerde oncosten en moyte

Bevorderinge van des Comp: Commissie

Tyndelinge te verwachten hebbende) werden V.E. strengelyck gelast en bevolen, d'selve met alle mogelycke Industrie volgen onse ordre en Instructie en Maximen voor al te Bevoorderen en doen achter volgen als Namentlyck

40:

PARSIA

In Persia, dat gecondigeert moet worden, hoe d'Engelsen, dien handel met ons gemeyn ende sy sonderlinge voorgenoomen schynen te hebben, d'selve met alle haare macht te Restaureren en daaromme by ons sonderlinge gelth moet worden, ommer met Vierstichryt en vigelantie soo vele als Mogelyk is, te wege te brengen dat van haar daar inne niet en worde vercloeckt (alsoo Buyten alle twyffel is dat voorn Engelschen de Comp: sedert thien drie Jaaren herwaarts seer verclouckt hebb dat met weynich Schepen in Corten tyt groote Cassiatakken verhandelt hebben, —

verclockmaeche van d'Engelsche.

41:

Ter jongste vergaderinge van 17: gedeli= berert synde oft men den handel met de Coninck oft met particuliere in Gamron laer oft Bandaer Stabilieren Zoude is goet gevonden aan Anthonio del Court over Aleppo: hier over te adviseeren en ordonneren een Croüe te nemen omme de negotie met particuliere aan te vangen houdende mit temm met Molaim Beeck en allen andere aanden Coninck dependerende goede vrient schap en Correspondentie, ende dat met hem allen open Staande Differentie ten meesten dienst vande Comp: soude soucken aff te handelen, —

len handel met particuliere aan te vangen mits

xel correspondeeren met schap en

grootte ende

yanideren met molambeeck

42:

Wy voordiren dan de voorn: Negotie voor de Comp: dient onder houden met soo weynich Omslach van dienaars als mogelyck is, voor al lettende dat getrouwe Vreemde persoonen aldaar gebruyckt worden ygenden Synde van alle particuliere handelinge en Sonderlinge dat voor noemd

met weynich omslach

Trouwe dienaars

vendible waren ende Speseryen &

Negotie mitsdien al gedreven mochte worden met Courante vendibele Coopmanschappen die goede ende ordinaris advanchen geven ende dat al daar soo veel Specerÿen verhandelt mogen worden als omden handel in Suratte en Chormandel niette bederven aanden Man gebracht Comen worden, waar aande vereenichde Comp̃ desen handel te doen ten hoogsten gelegen is.

43:

De voyl: d'Ambassade van Jan Smith tot

Attent in parsia te Executeeren —

groote Costen vande Comp̃: vruchteloos uyt gevallen is ende dat desen handel soo groote oncosten niet lyden can Comen niet goet vinden op die plantieren in hoe Comende te gaan, maar d'Saecke Zulex verrÿschende van hier Zyne Ma:t in Persia met een extr: verceringe te begroeten, —

44

Zynga. Gde desen handel in Suratte hebbende.

SURATTE

vereyst dubbelt Capitaal

wt de de vysen Soo vanden Directeur van Jasel als syne predecessors altyt wel Comen begrypen, hoe noodich het zy dat het voorn: Comptoir mit een dubbelt Capitaal voorsien mochte Zyn om alle Coopmanschappen op Zyn tyt en naden oorboir Inte Coopen, maar alsoo men door verschÿde ongelegenthiden tselve tot noch toe met niet Comen te voegen brengen ende dat men neder daat bevint d'voorn: Handel met soo groten Profyt niet gedrecreert can werden alsmen op d'ouste en sprongh, Soo men gemeenelyck zegt, de goeder genootsaackt wÿst op te Coopen, is goet gevonden d'voornoemde Directeur van hasel te authoriseeren omme soo veel Pringe op te lichten als tot den handel noodich word gerequireert myts daar daarinne ga ande met alle discretie ende getrouwicheyt gelyk aande voorn: van hasel by particuliere missive in alder ernst Gerecommandeert hebben —

tot hoelck de Comp̃ niet lyden can —

daar om staan toe. te negotieeren.

45: —

Den voorslagh vanden Directeur van

Attentaten te land Executeeren —

hasel om alle de off met adsistentie vand'Engelsche ende van Surratte Damon en dien oste enige andere slecht te van Portugesen daar omtrent te incorporeeren, Zouden voor als

maar Mesnagie te voorderen

Noch mit eenich goet vnderdt Silue voor te neemen alsoo den Sand aldaar soodanige oncosten niet lyden machi ende Comp: haar Guarnisoe eer te boorden te verminderen als vermeerderen, alles moet aldaar gesz in PARSI met goede Misnagie ouer wommen de Groote oncosten ende

t particulieren han del te weeren

particulieren handel bisnoryt, en goet getrouw volck aldaar tot Roeres vande Exercissen mde voornoemde particulieren Handel ende groote oncosten Gemployeert worden

46

Alsoo de Portugesen in GOA en ander

Portugeesche vaderen

daar omtrent gelegen plaatsen Sedert eenigen Tyt groote preparaten ten oorloge gemaackt hebben ende ouer al nae groote Gerucht en laetz gaan, van haar Groote Armeeren en voorneemen waardoor te vreesz Stonde, dat wy en D Engelsen van Saar bisocht Loude Syn geworden Nademaal aldaar geen bisondere macht by der handt was, ende dat door het schryven vanden directeur van hasel veroorsaackt is dat

Luder geleden door der portugeese vaderen

Ao 1630: door gebreck van meerder Scheepen van Batavia nae PARSIA en SURATTE, Egeene besendinge gedaan is, Synde alle de voornoemde Preparatien, in macht der Portugeesen daar Vaar in Roock verdwenen Sonder yets bisonder. verrichte hebben Salmen in Sulcken gevallen op Syn stuck wel ende voorsichtich moge letten maar ook de Portugese wat moeten toe geven en voor seecker houd dat de portugesen een Maxime hebben en gewoon syn altyt groote gerüchte te laaten gaan van haar armeeren ende preparaten ten oorloge omme haar vyanden gestadich werck te geven en in oncosten te con, sumeren

47

Omme verscheyde goederen gerechtig

Presise last van Moorse goederen op vracht te voeren

Consideratien en de sonderlinge omstandigheden van particulieren handel mde voorn Quartieren van PARSIA en SURATTE soo veel Mogelyck is te beletten, hebben hier van Expresse ordre gegeven aan DIRECTEUR van HALE en Anthongo del Coort dat sy geen Moorsche Goederen met de Scheepen vande Comp: op vracht ver, mogen Sullen ouer te voeren Maar t' Silue Bisiesdelyck Excuseeren

ende mitsgaders staande de Engelsche de Mooren daerinne seer soect te beletten verstaen voÿ daerinne Nummermeer te Consenteeren — en soo doende haar tot de gewoonte te Brengen —

48:—

Seer gerne Ebben wÿ Uwe Hoogte Advysen

van van Sasek datto 12e January 1631 verstaen dat den handel van Jnesedjÿe albaer op soo goeden voet en Pryse gebracht waes en ons daerinne geen ander verhinderinge soude Comen voorcomen als door de Engelschen off Deenen die door de hooge prÿse souden sullen ons dien handel niet alleen te laaten, maer ook te beter en mitsdien Zeer Consÿderabel is offmede de speceryen soo omme voorsz Redenen als mede dat aen meeste vertieringe de Comp. meest gelegen is) niet en behoorde te houden op een middelmatige Pryse om alsoo anderen dien handel te doen afsteken en alsdan te mogen gaudeeren —

Consideratien op der speseryen prys

tot procure vande meeste vertieringe prys te legen —

49:—

Wÿders Advysen vanden Gouverneur Mael. Cormandel

ten Sbrantsen gesien hebbende t' gepasseerde tusschen ons en de Mooren, en hoe het ongelÿck ons dangedaen geredresseert waes Comen wÿ niet goet vinden dat het Comptoir van Masulipatam souden verlaaten by sonder de voylle in Cas van ongelÿck hoedanich ons van Nieuws bejegenen mochte, altÿd goede occasie hebben Comen, omme ons van Jaar te revengeren en daeromme den handel aldaar dient gecontinueert —

Masulipatams Comptoir te Continueren

50

De groote Sachten vanden voorn:

Gouverneur ende Raden tot over particuliere als gepermitteerden vrÿen handel Raden die van Batavia heeft doen Resolueeren tot noodige gerequireerde ordre ende Remedie daar Tegens gelÿck de selue dien volgen geheel afgeschaft en met rigoureusse verbooden wert als wet de placcaten, Jongst nae Jndia gesonden Can gesien worden de welcke wÿ gelast worden Puntuelÿck naeden Letter sonder eenige infractie te doen observeeren, en executeeren —

Presys verbot vanden handel op cormandel aan vryelÿden niet langer toe te staen

Zoÿ —

51.

Wy ebben voor Eerste Advijsen geerne verstaan hoe d'onse opt versoeck vanden A.G. Ttchyn der ende Malacca A.G.N.D. Ende Rom Assistentie Ingendie van MALLACCA haar gedragen hebben Maar Souden Geensints geraden vinden Comm Mallacca te belegeren Soo wel dat Comp: gelegentheyt t'selue. niet toe laat maar dat de plaatse selffs met vrede niet ensoude blyven besitten, en mits oorloge op onsen hals te haalen is voor de Comp: niet geraden, maar ondienstich is Costelyck. —

52:

Wy Achten dan voor dit Eerste noodich te zyn, dat ommeden vyandt in die Quartieren wert te bruysen by noorden gevaren het vaarwaater bi noorden Malacca mit den Cruysende vloote malacca geapro beseth worde gehouden waar van de Comp: niet der profyt in trecke Den vyandt in gehouden ende Comp: haaren handel met beter ver sieckeringe in verscheyde andere Quartieren Zal Commen doen —

53.

Correspondentie tusschen die van Persia van Suratte en Cormandel

By voorn Consideratien op dit Landt Persia Suratta en Cormandel moet ook gevoucht word dat gelyck op alle de voorn Plaatsen de Specerijen nu op goede Prysen zyn gebracht, de voornoemde Respective Comptoiren met Malcanderen daar over en alle andere saacken den handel aangaande Sonder verzuym dickwils en mit alle occasien behooren te Correspondeeren —

54: —

SIAM

Den handel van Siam aangaande achtende de selue voor de Comp: Seer noodich tot eyschen Eynde de Committeerders vande selue gelast syn omme voorden Comineck len handel te onder van Siam in Antwoorde van syne Mag: Missive en nevens ge houden — sonden presenten aan syn Excellentie niet dienstich gesonden eenige Presenten tot onderhoudinge van alle vruntschap te doen maken sullen presenten d'welcke met de naeste Scheepen opt naa Jaar 1632 sonder 1632 senden — verzuym volgen Zullen, —

55:

Ende alsoo sijt ons Saer bidroeft Exct

schandelyck kleeden door de vryeluyden.

Comp. eenigh respect te dragen, den handel vande Oosten seer stoudt en ombeschaemdelyck bederven sadden verstaan wij dat VE de vrijluyden volgende onse ordre en Placcatin Zullen limiteren om myet te handelen daar Zy de Comp. schade comen doen

met de placcaten te voorcomen

VE mitsdien Spetialyck Authoriseeren om de voorsz ordre en placcatin daar tvan noode is te applieeren en tot verhinderinge van dergelz faultin te procedeeren soo VE geraden ouden Zullen

ende diete mogen amplieren

56:

CHINA

Sijden Ebbende. tgeene den Gouverneur Putmans aengaanden den handel van China voyt loopende advisiert verstaan wij dat volgens synne voorstel en Maeninmeer den voorn handel met de Ingesetene der roovers vijeregen Lalmoetz worden en geensmts onder favuur garde Souck de wit, en Nugts met groot onverstandt altyt gesustineert en tot groot nadeel vande Comp. gepractiseert hebben

deselen handel met dem tpmgen der rooveren te vorderen

tvande rolus gelz voorgaen gouverneurs

57

Endt oock dat den voorn Handel te beter

den vyandt van kelang te verdryven

Zullen mogen gaudeeren verstaan wij oock noodich te zijn dat den vijandt van kelangh op formosa gejaeght worde VE mitsdien ten hooghsten bclastinde soo haest Comp. gelegentheyt engelde assistentie daar toe doen Zullen t Zelue met sufficante macht onder het beleyt van een bequaem Sgon tot soo danigh Exploit bijde handt te nemen ende uit voeren stellen, —

58:

Verd voorn Advysen vande Gouverneur Putmans hebben mede gesien dat tot verseeckeringe van voorn handel noodich gerequireert werden een goet getal van Jachten, gelyck d H: van Diemen ons t'selue mede ter hooghste gerecommand: heeft en bij ons oock alsoo begrepen wert

de Jachten op de Chynesche Cust noodich Zullen volgen —

Dat daar op order Stellen in India van Bequaeme hant
same Jachten voorsien Zullen, om Aldaar en Elders te gebruyck
daar van noode wesen Zal. —

59:

TAYOUAN Inde Lingaande dit Fort Tayouan hebb
met onse Goedtgh te den Gouvern Generael en Raden van India
gecommitteert te stille mit de minste Costen voorts te voltrecken
fort te voltreck also geoordeelt wirt de Situatie wel begrepen te zyn, en dat
dit oock in goede dispositie onderhouden worden tot welcken eynde
mit alle gelegentheyt van hier Particuliere Cruicaert Lenden sullen.

60: —

IAPON Inde Noodich voor de Comp de Ja
pansche handel sy Behoort Yder daegaar vande Comp: bekent
Noodtwendicheyd desen handels te zyn, ende daar omme alle middelen Aengewendt om t'geene met
Zoo veele Moyten en Arbeyt voor desen verkregen hadden te mogen
Behouden waar op eenige Capritieuse Hoofden voorgemich oft niet
achtende, de Comp: aldaar in Zoo grooten schade ende verachteringe
van haare handelinge gebracht hebben, dat men meer als tyts
met alle Mogelyck Industrie gearbeyt worde om den voorn handel
Wederom te harvatten en in voorgaande Comieten te brengen
p hoope van groote vruchten dat dien handel van China bekomen hebbende den langen
Lesten eens mogen gelaecken tot het Effect vande hoope waarmede
de Comp: Zoo lange gevoedt is, Namentlyck dat door den Japanes
ende Chyneesen handel Zoo veel souden mogen overcommen
dat men tot voorsz: wynsten de Retouren voort vaderlant
Zoude Commen procureeren en alsoo niet noodich zyn gelt van
hier te senden, voy willen als dan noch al mede hoope Blyven dat
daar toe een nexquys - Zoo niet in geheel (maar van by nae dese reeren) Immers den
ploon te gebruycken meesten deele door voorn handel Zulex sal commen te wege
gebracht ende de Comp: eens gestelt worden in gewenste termen
waartoe een Neerstich getrouw vigilant ploon veel vermach

Sº Adryaen.

D'Heuysen vanden Coopman Nieu

Nieuwen Roode te Continueeren

Roode gewoonsop dangh goet genoegen, dat wy oordeelen de Silue een
zeer bequaam Soon om alles aldaar te mogen Restitueeren en in
goede Comitis onderhouden tot voorleden Eynde wy oock goetvonden
dat den voornoemde Nieuwen roode voor d Expiratie van syn
verbonden tyt Zal worden versocht aldaar te willen Continueeren
met soodanigen verbeeteringe van Zyn tractament als sgne
langduerige diensten aldaar meriteeren —.

62: —

D'Wylen wegen de Comp: tot den

de Chynese Neerlant Zee macht op de vyanden

handel van Chyna Tayoüan en Japan een goede defensive
Macht van Scheepen en Jachten aldaar Zal moeten onderhouden
worden, myenen vby dese tusschen beyden op den vyandt met d'
Silue te Sy slaatsen, daar de Schepen van Maccauo Comende
hier voor genoomen Comen worden, dient geruymt, en alle mogelyck
vlyt aangewent, omde Portugeesen den handel Infructueus te
maken waarop by de sonderlinge dient geleth —.

van maccouw te Employeeren

63: —

Indie Moluccos met Bÿden Gouv

MOLUCCOS ?

Macquiam, taffa coho tabalola Bachiam

aldaar goede sorgedragen worden op de noodige Preparatien van
Macquian, Taffasoa en Tabaloa Mitsgaders dat het fort
Batsian, voor alsnoch en tot onse Nader ordre aangehouden worden
op de oude Macximan, waar mede de Ternatanen tot haar devorge-
houden moeten worden, alsoo vyvolgens de Contracten met hun gemaeckt
aangenoomen hebben haar Tegens haare vyanden te defen-
deren, mits dat in Reconpense vanden onsen handel van de
Nagelen alleen soude gewerden, omme de voorleden vreedelyck te-
mogen Gaudeeren soo van onse Zyde Religieuselyck de Contracten
onderhouden, en hun geen voorlige oorsaecke geven moeten ommevuer
ons te Clagen want by aldien eenige Plaatsen quamen te verlaten
soude by haar ontwyfelyck begrepen worden dat den vyandt aldaar
logeeren en sy over sulex Tegens d' Silue volgens de Contracten
mit en worden gedefendeert, soo laaten ons voorstaan, dat door alle

Contracten Religieuselycken te onderhouden

goede Regeringe van den Cleyn opperhooft Alldaar de saecke
wel in Goede posture onderhouden Sullen worden, waaraan ten
hooghsten gelegen Synde Wy VE. oock recommandeerende —
Voorn. Oodersteyn te Continuieren — voorn. Oodersteyn die wy aldaar bequaem houden te Continuieren
en by des Selffs vertreck off afflyvicheyt een ander Cloeck bequaem
Soon in die Qualiteyt te Continuieren ——

64:

Den Comingk van Tarnatien dient

oock dan (niettegenstaande alle Synne doen voor gevleynst en hem
voor vriendt vande Spanjaard houden) met hoofse Couple-
menten, onderhouden en om Egeene als hoogh wichtige Redenen
in Ruptuire van vrede te vallen, waar door de saecken van
Comp. alte Seer verachtiren ende den vyandt te groten
voordeel op ons Cryghen soude verstandige Cloecke vreedsame
Soonen tricht vande Conijn met goet beleyt met te min
defenderende dienen alsdaar soo voorens is geleyt, want als wy
aan onse Syde wel doen, Comen van haar afforderen tgeene
Sy Schuldich Syn te Crestiriren ——

65:

Den Rand Om Amboyna aangaen

AMBOYNA

Philips Lucasz de courten, wolte hardt endeaen d'andere syde —

hadden ons de voyt loopige dispensen en dienaers vanden Gouverr:
Philips Luycasen, soo danige hoope gegeven, dat de alleen met Exclusie
van allen anderen gegaudeert souden hebben. Maar gelyckmen aan
d'een syde oock wel te beleeft Can Syn Oordeelen voy de voornoemde
Gouv: sich al te vele op die Natie vertrouwt ende trecht vande
Comp: aldaar naer behooren niet en heeft bewaart, Bestaande
esse hue daar inne, dat de Contractien niet haar gemaeckt punc-
tuelyck aan beyde Syde onderhouden ende Contraventiuren naer
behooren gestraft worden want als geen Redenen Comen
soo moet de wapenen in het recht defendeeren voy mogen
oock de vrede wel lieff hebben, maer ons daar omme vande
Maximen en fondamenten, van onse handelinge niet laaten.

gevengeen vruchten

met Redenen off met Wapenen moet men de Contracten doen houden

disputeeren en mett Moorsche Practijcken jagen gelyck voornoem
ende geen practijcken Gouverneur tot groote ondienst vande Comp: gedaan en daar door
aan nieuwen — Hyn Exployt tot schande ende Schade vande Comp: vot gevallen
is — 66:-

Ende Alsoo mett Alle Vaarlyckx vlijt
gearbeyt mot worden, omme den Rycken nagel handel volgens
het vierregen Recht vande Comp: mde Quartieren door verscheyde
gemaackte Contracten alleen te mogen besitten ende dat men
nu Claarlyck gesien heeft dat alles aen onse Zyde voldaen synde
die van Loe Soe en Combello tot geen redenen gebracht hebben
Comen worden Compt mdese Consideratie door wat middel
het ontvoeren der Nagelen den Macassaren en alle andere
sonde Comen beletth worden, —

Nagel handel den vreemden te roeren

63:

Sullen oock gehouden Synde de Ouysen van
de heer van Nieuwens voorslagh om Jaarts een vlot omde cost te senden, — de Raden van dese vande Comp: mde Schepen van dese Comp: Comende van Patria, Coromandel, Bengale, Persien, Suratte, Malabar, Ceylon, Cabo de Bona Esperance, Mocha, Moluccos, Banda, Amboina, Ternate, Timor, Solor, Macassar, Bantam, Jacatra, Cambodia, Siam, Tonquin, Chijna, Japan, Taijouan, Pescadores, Manilha, Mindanao, Sulo, Borneo, Maleyo, Sumatra, Nova Zeelandt, Nova Guinea, Nova Britannia, Nova Hollandia, Solomons Eylanden, Cabo de Bona Esperance, Mauritius, Madagascar

ten hooghsten gere-
commandeert

dese Sullen totonse mtintie te doen, en opt spoedichste sonder
eenigh tijt verlies te Expedieren en soodaanige Importante
Saecken na geene diffecte van missive off andere ordre laten
vaerhten, Maar voer bisendinge op syn monsen te laten
voortgaan alsoo daar aan het geheele welvaaren Vande
Comp: is deplndeerende,

69.

Dat m: de ordre Egt, offen soe

Amboyns quarnisoen
te minderen

veel het Quarnisoen in Amboyna buyten eenige verhinderingelot
ontlastinge vande Comp: groote Lasten vermindert soude mogen
worden waarinne mit alle Circumspectie dient gegaan om ons
in die Quartieren niet te Bloot te geven,

70

Omme ons dan die Quartieren mee

gerequireerde qualiteyt
inden Gouv: van Amb:

re meer te mogen verseckeren Is het nodich het gouvernement
in Amboyna, met een goet Naturel Ende niet hoogmoedich maar
Den nieuwoonders genegen en hun humeuren in alle dienstmatigesaec
te gemoet gaande, Sonderhoudsworde waar van inden persoon
van de Hr: Gysels goede ordrichten verhoopen te gemoet sien en te
mogen Lucken dat Godt Geve,

Heer Gysels,

71: —

Ingaande de differentie Alaar

ordre op de Cercke-
differentien —
t van 15: met onse Jongste

wegende Circkelr: Saecken voorgevallen Sullen de hun
Regulieren volgens de ordre ende Resolutie doen aangaande aen
Gouvernuur ende Raden van India toe gesonden waar toe ons
om Corthcyt wollen Referveren, —

72:

Volgen de Consideratien vande Comp:

BANDA

op den Handel nde Eylanden van Banda Ende vande Spmeskael
En voor haar importanste Conquesten nde oostmdien ende daar —

Forten niet te verlaten noch

Andere te maken sonder advys wt neerla

Hre Raemburghe

Mede de Forten Aldaar in goede ordre in dissentie Bewaart en onderhouden moet worden. Sonder het gevaer soen te seer te bevryden nochte ook eenige oude Forten om Nieuwe te maken (sonder onse Expresse ordre van hier te verwachten) te mogen verwerpen, omme twelcke nae te Comen wyden Gouverneur Quiryn van Raemburgh een Bequaem persoon ordeelen —

12:

Noch nooten noch nagel boomen daaraan te planten — maar het vruchtboom.

Stem omme te ordonneren dat geen Nooten off ook eenige Nagelboomen maar in Plaets van dien alderhande Edel vruchten aangeplandt mogen werden daar aande Comp^e tuinhoogsten gelegen is twelck by Ed^e voorsienen assistentie en ook Expresse ordre gegeven dat de nagelboomen tot geroyt twelck van Roy en Rollegeyn gelickt en alsnthalve onse Intentie ordre precyselyck sonder dispute achtervolcht mach worden, —

des Comp^s ordre sonder dispute presiselyck te volgen

14: —

Haveninghoan nooten en foelie

Wy Ebben gerne verstaan dat de Forse hier Fluctuen en havenen van de Nooten en foelie soo veel aangenoomen hadde, waar inne sy meer en meerdere gerestreint te worden, Sonderlinge aangaande de foelie die wy — oordelen niet droogh gesonden, maar middelmatigheyt gesworen te worden alsoo de geheel drooge gepackte foelie te seer verschilt gelyck tot te Jonghste over gecomen gesien hebben —

15:

Fruytboomen en vee in Banda aan te queecken.

Stem d' Aenplantinge van Alderhande Fruytboomen en weerdigh mede sonderlinge vorse lieth en de Vryeluyden aldaar residerende daar toe ganimeert te worden alhoe wel te vreesen staet dat door haar dr^s bauche wetgyrich te verrichtinge sal zyn ende daar omme by nae van een rich Succes gedisperreert soude

16:

Stem oost Aenhouden vande schole^n

Bandaneesen vervoeren

Eynde

Andere slaven daar te brengen

Hier op de herkoste differentie

Aagel nooten soe by handt ofte sterkste te voeren

Amb: teruggeven volgende dan dienens voorstel

Aldaar, Nademaal de natuer der Bandanesen bevonden wordt soo quaet aerdich te zijn, dat'er egeene hoope is onder de selve te vercrijgen, Niet tegenstaande de Enderen van jongs op onder de Scholen op gebracht zijn, ende daarom[me] oordeelen de voorn: Quaet aerdige Bandanesen verstanden, ende andere Slaven aldaar dienen geplant die m[e]n'er tijt het Cultiveeren vande vruchten aan neemen mogen —

28:

Int stuck van Kelicke differentie

aldaar mede voorgevallen tuss[chen] VE: volgende onse ordre m[e]t onse jongste Brieven in November 1631: gegeven daar aan ons gedragen —

29.

Ende also die Engelsche

handel m Banda Elder gracieert Is onse mieninge dat d'selve aldaar gelyck op alle andere plaatsen opt Rigoureuste verboden m[e]t handelen m[e]t nageten Nooten, en soe die aan Lyst ende goet volgens de Placaten Zal gestraft, en daar inne Sonder eenige dissimulatie ofte conniventie geprosedeert Zal worden.

30: —

Tot de Nodige fortificatie mede voorn

Eylanden Rullen VE: m[e]t alle gelegentheyt pirty Smeckert en Sement Sinders op dat alles m[e]t de minste Costen gonder houden mach worden, gelyck ten hooghste voorde Comp[e] verr eyscht word

No

MACASSER Engaende Maccasser verstaan

wy dat tot destructie vande selve gan bitter middelen aan gevondt Comen worden als dat sy neben alle andere vreemde Indiaensche Natien: die ons den Nagel handel soecken te. infesteren: tot Amb: gesorteert worden Sonder dat van

Soodde Zyhaar landt te besoucken anders als by occasie en
Passandt geeft d' HH Zeuenaemen tselue in Eyne missive
mit breedt aan gewesen heeft

82

Balamboang

BALAMBOANG Op den Zandt Balamboang heb
den handel te ondt hou
ben in onsen Zoghsten geadviseert dat die aldaar, soo onde.
vodige procure van rijs als het beestiaal en ander groff
vee aldaar vallende, moet onderhouden worden

83

Jambi

JAMBI Resteert dan sijper handel waar
van hier voorin mit in hetten gesprooken, ende Alhoewel
die in verscheyde Quartieren voor de Comp. open is verstaan wij
dat d' Silue quer al doch voor niemandt tot in Jambi en elders
den peper handel daar te Continueren om Redenen
daar de silue mit de minste Costen en meeste Lieden ver
handelt Comen, aan gehouden moet worden als synde aen
vande Courantste Ende de debielste Retouren waar op de
Comp. Staat Can maaken, ende haare Equipagie fondeeren

84

Het Aldus Angaende den handel

Particuliere saaken
gecons.dereert synde sullen Comen tot eenige particuliere
saacken, waarinne U E gelast wert onse ordre naar te Comen
Namentlyck

85.

Dat Eyene vryeluyden off die naer van

aan Alle persoonen den diamant handel verbooden
Comp: mededinge plaatsen off Comptoiren van Indien onder
ons gebiet Zullen mogen handelen, mit diamanten alsoo
bevonden, groote duerdyen daer onder te huysen die mit alle mogelijke
middelen dienen voor gecomen te worden

86.

Ende Alsoo wy onderricht zijn dat den

tegens vander
te prosedeeren

Secretaris vander Lee voor syn particulier ~~[illegible]~~
eenige diamanten, gecofft inde Stue verder omme niet goede
avanture vercofft hadden verstaan voÿ, dat tegens hem dienaan
gaande volgens den artyckel brieffs zal geprosedeert worden

86.

Worden mr de Spiegelaer mede

diffen geauthoriseert omme alle Dienaers vande Comp. Niemant
uyt gesondert: Die den Gouverneur Generaal, ende Raden van
Visitatie van kisten van particulieren
India naa voorgaende genoomde Informatie door den ad.
vocaat fiscaal voordaller Sullen schuldich te syn aan pirty.
culiere handelinge, de Stigtelen van haare kisten doenaer
te vereten om diefelue en haare goederen te visenteren, en naa
bevindinge van saacken daarinne voorder volgens onse ordre
en Instructie te procederen, alsoo de ontrouwe soo groot is dat
die landsdienst swaarlyx ontdeckt can worden

87.

Is goedgevonden mr Francisco Pelgardt,

goedgens pelaerts
Indeelen te prosedeer
eenige Inwoonders, nagelaten syn stallen de den fiscaal de
saacke in handen, gevolgh endaarop doen prosedeeren opdat boos
recht tegen alle particuliere handelaars worde bewaart

88.

Insgelyx: Tegens sieckte Tuvil

Dubbelworsts Inwesen
by gemelt Johannes Dubbelworst van Amsterdam aande voorn
Pelgaart gesonden omme voor hem aldaar te administreren

89:

In onse Jongste hebben de Gouvern

en Raaden van India geadviseert en onse meeninge vuyt
geschreven aan gaande de saacken van schipper Adriaan Jacobs
langentyt gevangen gesetten hebbende dat voornae Redemptie

Adriaan Jacobsen Schip gewerst op Batavia

vant Proces bevinden den voorn Schipper wat te rouw aangetast is en tegens voorn Relaart vry wat meer stoffe gevonden soude hebben. Compen wijders inde by al dien syn saacke mochte wagen te determineert dat men hem soude ontslaan en met d'eerste Scheepen als passagier over Comen laten.

90

Wij hebben gesien, dat verscheyde personen, tot saecken van outrouwe en particuliere handel op bylosten dat hun met toe comende vlieten sonden wederom met dienst aangenomen syn, twelck wij also niet en Comen verstaan, maar ter Contrarie Expresselijck bylasten, alle dergelijcke als ommutte outrouwe onnaars met d'Eerste Scheepen op te senden also onse intentie is alle outrouwe en particuliere handel op het scherpste te doen straffen en wt Batavia in Insonderheyt soodanige die hem met Specerijen handel bemoyen, endie aan engelsche en andere Natien tot verdiept vande Comp: Negocie toe voeren

outrouwe particuliere handelaers met eede in dienst aantenem

maar als ommutte wt te roepen ende over te seynden

91.

Ende ofte dat mallen de Respective fortes en Comp: van India onse ordre en Instructien soo tegens de particulieren handel als alle andersaken aangaende Spectacle achtervolgt mochten worden, verstaen wij en ordonneren Expresselijck dat Saarle twee gequalificeerde offoone waarvan d'een het fiscaalsampt voor die bytwaarnamen sal als Commissarissen tot visite vande voorn Comptoirs Gecommitteert sullen worden, met soodanigen Last ende ordre dat de abuysen en Excessen aldaar omgaende gecorrigeert en sonder vrese dissimulatie daar mede geprocedeert worden

door 2 offoonen Saarle alle Comptoirs te laaten visiteren

92.

Tot welcken Eynde Wij sorgvuldich

Lettre Sullen dat voor Alle getrouwe Persoonen daar toe
gecoosen mogen worden, van wegen vrolijcke plantie en trouwich
mijn versoecken wijsen mach. en met den soodanigen die in plaets
vande voorn Abuysen, en Excessen, te helpen straffen, speciael
op die Cust van Suratthe en Persia brengen d'ontrouwe
Duenaars de hant boven het hooft houden en door haaren ver-
stadelycke guerich: Eedt en Eere kost pourende haar eygen
Saecken in plaatse vande Comp: dienst te doen op vullen —

93: —

Alsoo dagelycx bevonden voort byt
oude Comin vande boecken vande vryeluyden dat vele
Reecke: in India syn betaalt die alle vooren hier by advance
mint aan vrouwen kinderen vrienden en Crediteurs soo by
tot winninge als anders doort overseinden ofte vercoopen vande
selve Reecque: syn voldaan Strockende tot groote merckelycke
schade, vande Comp: die oock altijt staan te vermeerderen —
soo daarinne by tijts niet versien wirt sal d'Ed: Gouverneur &:
Generaal en Raden van India dienen te verdonckeren een oste
twee persoonen bequaem die Expres over thouden vande —
boecken, der vryeluyden syn gestelt die geene Reecquemingen
Sullen vermogen te boecken omme in India betaalt te worden
tenwaare by voorgaande apostille van Raadt die oock sulcke
betalinge niet tuchtelyck sullen toe staan ten sy alvooren —
versekert syn hier te lande geen betalinge is geschiet oock
versorgen dat mit alle schepen aan yder Camer voort gesonde
Copia vande vrye boecken omme daar uyt Alles hier op de
Boecken aff te schryven. —

94: —

In onse Jonghste Missive aan Gou.
verneur en Raden van India hebben vermaent eenen
Persoon van een Aard vestigman over Landt in Indien.

gi Comin en sich als oryman op Batavia onthoudende dat
op disselffs actien schirps regart genoomen mochte worden
alsoo onderricht worden dat den voorn Vesterman allent
halven din handel van Comp: soucht de bieder ver-
verstaan derhalven dat Vt geen Italiaanen Franssoysche
Vierlandirs oft ock eenige andere Natien ouerlandtsin
Indien gecomen mit schepen van de Comp: Zullen laets
ouervoeren maer ter Contrarie Nauw op alle haare
actien doen letten de welcke sy tot verhinderinge vande
Comp: handel souden mogen by de handt Neemen

geene Europianen met onse schiepen ouer te voeren.

95:

Ingaande de Staten vande Comp: Jaarlycx van onderhout veel Cost ende wollen Vt
meubelen geven ofmen die onder de vrye Luyden sieten
behoorden te verkoopen, en geen meer aan houden als noodich
en met profijt in werck vande Comp: geemployeert Comen
worden,

Bedenckinge op des Comp: Staten

96:

Tot Besluyt wert Vt Selue gelast in bevolen d'Instructie voor den Gouverneur Gener
en Raden van Indien mede Jaare 1617 tot vergaderinge
vande 17: binnen Middelburgh in Zeelandt gemaeckten
by haare Ho: Mo: en synen Grimselycke Excell: geapprobeert
in alle Zyne pointen (waar tegens geen Contrarie ordre
gegeven en op gevolcht is) Preciselyck t'achtervolgen ende
doen achtervolgen op alle Comptoiren fortin ende andere
Plaatsen vande Comp: alle saecken soo wel de Justitie
politie als den handel aan gaande wel te dirigeeren endoen
dirigeeren Conform de fondamenten en Maximen vande
Regeeringe dieser geunieerde Provintien en ordre daar toe
gegeven en sonderlinge Vt werck daer van te maken
Odat alle onnutte oncosten tot misnagie gebracht hetgult

des Gener Instructie Ao: 1617 geraempt te achtervolgen

Justitie en politie en handel te dirigeeren op neerlantsche maximen

onnutte costen te weeren

tot de Negotie gebruyckt en niet, in worde by de handt geno
ommitte dienaers op gesonden als door noot, dat alle ommitte dienaars op gesonden die vroome
esonden —— na mogelyck geavanceert en Egeene Particuliere Recomman
eene particuliere Recommandatie datie den dienst vande Comp: comme te ouerwegen, dat den
derhoudinge van Octroy Briefs en Placaten Octroybrieff en geemaneerde Placaten door ordre vande H.
Jegens den particulieren handel gestatueert suyntuelyck
en precijs sonder eenige dispute geexecuteert mogen werd
Retour tyden als te senden dat de Retour Schepen volgens onse ordre soo tydelyck
als gesonden werden, dat tyde periculeus nat aan en in Comen
op de havenen, dieser Lande ontgaan mogen, Eyndelinge dat
deuchdelycken voor te gaan —— gelyck alle deughden haar gevolck Crygen wt een goet
ossy hooft en voor ganger, soo oock VE endes selfs raden met
Vertrouwe volgers te hebben —— goede exempelen nide Justitie politie handel en allerguint
Daar aan voorder dependeert, mogen betthoonen dat te E het
wel vaaren vande Lofflycke vereenichde Geoctroyeerde
Nederlantsche Oostindische Comp: soo ter harten gaat
Vervorderinge vaa dat daar van de vruchten Zullen mogen te genoet syn waar
es Comps Heeren toe godt bidden sullen E: voor alle onheylen en ongeluc-
el staudt —— behoeden Aldus gedaan ter vergaderinge vande
Seventhienen binnen Middelburgh in Zeelant
den 15en Maarty Ao: 1632 was onderteyckent —

Gerrit twisch.
Jan Scholmore.
Jan Cornelisz Loote
Hans van Loon.
J. P. Haymans
Lenard Busch.
Jacob Bucker

Horel
H: Schellinger.
Corn: de Meyer
Dirck hasselaer
Alkmaer gracht
Gerrard hoefhouck.
Hans de haase.
Jacob Rocken

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Instructie by de vergaderinge der seventiene van de Oostindische Comp.e van Neerlant in gestelt en de gramt.e voor de twee Commissarissen van India: daar naer sy haer selven mde Generaale visitatie vande Gouvernementen Directien Comptoiren ende Residentien van Jndia Zullen hebben te Reguleren

Om Hare Gouvern.r en Gen.l Raaden

Aen voorsz.e Raden van India werden by de vergaderinge der seventyne gelast ende gauthoriseert, omme aldaer in India te ordonneren ende te stellen uyt de beghaemste Persoonen twee Commissarissen die als visitateurs van alle Plaetsen ende Comptoiren deser Comp.e over de Jndien gebruyct Zullen worden.

Ende sullen de voorsz Commissarissen saecken ende gehoorsaemen Aende gem.e H.e Generaal ende Raden in alles wat haer sullen ordonneren, raecken de laetste Commissie, Voyagien, ofte extraordinaire Employementen: mits dat nochtans den in vout vande Instructie gevolght ende in alle geexpresseerde ponctingen gecomen Sal worden Sonder merckelycke Verandering.

Ende Alsoo de Plaetsen ende Comptoiren vande Generaale Comp.e in Jndien verre syn ende verde vanden anderen gelegen: ende dat nochtans alle de voorsz Plaetsen Jaarlyex dienen te worden gevisiteert een maal ten minsten

Soo sullen aande voorsz twee Commissarissen by de H.e Generaal ende den Raat verdeelt geordineerde Plaetsen die by yder van haer gevisiteert Zullen worden te worden;

Dit is mits de gouvernementen ende Comptoiren van Amboyna, Banda: Molucque. Tayouan Japan. Siam, Pitam;

Ende Alsdan andere t Gouvernement ende de Comptoiren oft de Cust Coromandel in Suratta, Jndostan Mocha, Persia, ende Sumatra.

In voegen dat geene Gouvernementen Plaetsen noch te Comptoiren ongevisiteert blyven;

Ende sullen dese verdelinge over hand veranderen by Turne, in voegen dat den gene die een Jaar Zal syn gebruyckt in de visitatie om de oost het navolgende Jaar sal visiteren de plaetse om de west, ende die om de west gebruyckt is geweest sal de oostelyckste visitatie doen het naer volgende Jaar twelcke wy omme goede redenen alsoo goet gevonden hebben Expres te ordonneren,

Mits dat yder Commissaris van syne visitatie gebesoigneerde, ofte ont

Reckinge

dockinge sel schuldich wesen te houden Int.te Journael ende
Verbaal bij geschrifte in voegen dat daer uijt alles sal comen blycken
soowel vande Steecker heyt der saecken als van Substitie ende apparentien
de Comp.e aengaende die bij geduerende sijne reyse soude mogen hebben
bij comen; mit bij vouchsel van allsulcke stucken Breuven ende docu-
menten tot verificatie van sijder Comet soo als noduch sal zijn
van welcke Journaalen verbaten ende bij gevoechde pampieren
jder Commissaris sijne reyse wederCompste in Batavia gehouden
sal zijn aende H.e Generaal ende den Raat van Indien ouer te
leveren drye ordineele Copie bij yder haare hant Respectivelyck
onderteyckent &.

Om d'eene Copie aanons Jaarlycx ouergesonden te werden
Ende d'Ander Copien ommete Blyven onder D'H.e Gouverneur
Generaal ende den Raad ende om den derde Copie te behandigen
aandenandere Commissaris respireguelyck die in deen d'anders
visitatie Zal treeden op haar vertreck; op dat sij van alle respective
Comisse mogen hebben ende naerder op ades vervolgen ende informe soo
als noduch wesen Zal ten meesten dienst vande Generaale Comp.e

In Plaetse gecomen wesende daer Gouverneurs ten Zijnbeset bij
ordinaresse Raden van India, Zullen de voorn.e Commissarissen
gaen ende staan onder de gem.e Raaden de selue boven haer respecteerd
ende gehoorsamende: behoudens eer ende rit ende haare Commissie

Maar in alle andere Plaetsen daergeene ordinaris Raaden van Indie
present en Zijn Zullen de voorz.e Commissarissen wesen in dignitijt ende
eere de eerste boven alle de Particuliere Gouverneurs, directeurs Presidenten
offe Opperhooplyden wie de selue ook soude mogen wesen; doen wij mits
desen bevelen, de voorz.e Commissarissen geduerende haer aenwesen
aldaer in haare qualitijt te erkennen ende te Respecteeren ende de goede
hant te bieden in alles t geene van haar versocht sal worden tot ver-
richtinge haerer Commissie

Soodanst den Commissaris in Eenige Plaetse behoorende onder
sijn visitatie aengecomen is, Zal hij zijn selues vervoegen bij
d'Opperhooft wesende aldaer residerende ende nadyens
qualitijt ende Conditie (soo als boven is gedestineert) behoorlyck
en eerlyck dienen, offe aenbieden met wat last ende Commissie hij
Commissaris aldaer gesonden is by den H.e Generaal ende raet van
India voorgens de Generaale Comp.e op dat alles geschiede met
goede ordre ende order ten meesten dienst van gem.e Comp.e

Voor.

Voor Eerst dan sal den voorsz Commissaris in Emmerick Gouverne-
ment Comende Inquireeren by den Gouverneur ende Lyne Raade
in wat staat de saecken vande Comp aldaar staen met Generaal: ofte
alle Casteelen Sorten, ende Ridoutten in Behoorlycke Versterckinge
ende Reparatie Zyn gehouden ende met hoe veel guarnisoen ordinaris
ende alsdan yder plaetse is besett. ——

Als de selve besettinge ende Fortificatie soodanich Zyn dat het landt ende
de voorsz plaetsen staande onder sijn Gouvernem: daar mede wel
bewaart syn v Inwoonders in goede gehoorsaemheijt gehouden ende
voor een Inval des vijandts beschermt soude Comen worden ——

Daar op dan mede dient ondersocht, stengaende de goede ofte quade gene-
genthejt der inwoonderen: wie gehoorsaem ende wie ongehoorsaem Zyn:
Ende wat desseyns ofte inclinatie sy te samen ofte yder van haer ——
mochten hebben tegens ons; ——

Insgelycx stengaende de Constitutie van onse vyanden t'sy ——
Spanjaarden Portugesen ofte Indiaense ofte andere Nation daer
omtrent; voorts mede Zy hebben Ordinaris Ende off voor dese tyt eenige
Ordinarie vergaderinge daar omtrent gemaeckt wert ende soodanich
de macht Zy: Wat assistentie sy Soude mogen becomen t'sy van ——
buyten off van binnen ende wat vant voorneemen vanden vyandt ge-
loven Zy alles op het secreetste ende Scherpste te verneemen ——

Op wat Manieren ende by wat Middelen men des vijandts voorneemen
best sal comen verhinderen t'sy by Openbaare resistentie ofte by pre-
ventie ofte by diversie ende wat macht van onse Zyde daar toe uytgebracht
Soude Comen worden t'sy op deen ofte d'andere maniere ——

Ende in dien voor dese tijt geene vreese noch te Apparentie en is dat den vyandt
Soude trachten ons aen te tasten, Soo dient alsdan geconsidereert ——
off het niet dienstich ende noodich en sal syn by occasie vanden tijt ende
Sterchte Constitutie des vyandts iets op hem selffs te Attenteeren omme
den vijandt meer ende meer te verswaecken. ende onsen Staet alsdaar ——
vaster te Stabileeren; ——

Als dat de schade die men den vyandt Soude comen doen notabel Zij ende
dat de Eere ende t'volck deser Landen niet onvoorsichtelyck en worde
geprecipiteert maar niet Anders dan met goede apparentie iets voor

Sal te Neemen ende Sonder onnoodige Oorloge Lichtveerdichz aentevangen
soeck den voorsz Commissaris naerstelyck t visiteeren de Magn
Symen vande Comp: wat Ammonitie van oorloge, wapenen, gewee-
en de geschut daar binnen Ly: ofte op de Casteelen Forten ende Redouten
ende ondert Guarnisoen voort gebruyckt, hoet selue gestelt zy in
wat getal ende in wat voorraet het Gouvernement in die tyt daer
van versien is; —

Item wat in de hoe vele Scheepen Jachten ende Cleen vaertuych aldaer
geduerich Zyn ofte behoorden te wesen tot beschermin ge van die
Plaetsen ende tot afsl breuck van den vyant. —

Ende voorts sal in guireeren ende informeeren des noodich zyn op alles
t geene het gouvernim: de regeeringe ende den staet vande oorloge
te voorsz Plaetsen eenich sints sal comen Raecken omme op alles
goet onderricht te comen geven,

Ten twee den Zal den Commissaris by hem doen Comen den Overste
ofte Opperecoopman nae dat de Plaetsen Zyn omme van hem grondelz
onderricht te worden Aengaende de generaale staet vande —
Negotie Aldaar; —

Wat Middelen met apparentie tot verbeteringe ende Negotie ter
handt genoomen Soude Comen worden, —

Wat vreese van verdergeringh ofte vermindering inde Negotie ende —
op wat manieren t selue Soude Comen worden geremedieert ofte
voorgecoomen, —

Item met loopende Jaar goede apparentie sich vertoont van handel Item
wat apparentie voort Jaar ofte der jaaren in toecominde —

Wat goederen die Quartieren Souden Connen trecken en de Consumeert
Item wat goederen aldaar voort Comen ende tot retour uyt gevoert
Comen worden, —

Als voorts welcke Cometien ende Dergelycke meer den voorsz Commissaris
niet alleen en Zal ondersoecken by den directeur ofter Coopm offandere
overhooft van yder Plaetse daar hy passeert: maar sal ook der
aangaende verder ondersoecken doen by d'ander Commisen en
oldermannen ende alle Andere meer die met eenigh kennisse
en fondament daer van eenich onderricht geven Comen —

Sal oock den voorsz Commissaris visiteeren de Packhuysen
vande Comptoiren ende Besichtigen de waaren die alsdan daerinne
noch berustinde t'sij tot vercoop ofte van in Coop, Wat Apparentie
daar sij vande resteerende ingebrachte waaren te vercoopen ende wat appa-
rentie van meer waaren in dat sayson tot Retour te becomen

Ende belasten voy mits desen dat by alle Directeurs offer Coopluyden
ende Coopluyden respectivelyck aenden Commissaris in desen
promptelyck over gelevert Zullen worden de boucken vande negotie
der voorsz: directie ofte Comptoir Sonder yets te weygeren ofte achter
te houden t'geene de selve eenichsints raken can omme de selve boucken
by den Commissaris voorsz gevisiteert inde naegesien te worden

Ende indien Ymant daarinne naelatich Zoude bevonden worden
die Zyne Boecken niet geformeert ofte niet naebehooren gehouden en
sal hebben met stierekelyck verloos so sal den voorsz Commissaris
ordonneren Aenhouden ende eyndelyngh ook (des noots Zynde)
de nalatige Constringeeren dat de boucken die verachtert zijn
dadelyck voltrocken worden alsmede in toe Comende thaarder
behoorlycken tyt ende dat ook de Boucken die niet in Zyn gehouden
worden dadelyck geformeert ende in Staet gebracht; ommme daer
op voortaen gecontinueert te Comen werden met Provisioneele
Suspentie voor eenen tyt soo in Qualiteyt als in gagie vanden
Directeur Offercoopman ofte Cooman Respectivelycken die
daar inne alsoo nalaetich bevonden Zullen worden;

De boucken soo van Negotie als de logieboucken ende scheeps
boucken ende alles wat meer dan aen Cleven mach sal den voorsz
Commissaris naerstelyck ende Sorgvuldichlyck visiteeren ende
Examineeren de selve van Post tot Post mettet Journaal ende
Andere Particuliere Boucken Confronteeren Poineteeren ende
ende sommieren Met applicatie van soo danige beschryden ende doeu
menten als na gebruyck endein reden verreyscht connen worden

Ende Indien eenige Posten ofte Partheyen t'sij buyten order, onsbehoorl
ofte in debite gestelt ende in gebracht zijn t'sij mit gheheel ofte gedeelte
ofte daer iets niet wort geverifieert en worde tot Contentem ende
nae behooren de selve posten off partheyen Zal den Commissaris doen

redresseren Corrigeeren ofte weder doen afschryven nae de saecke
requireert Ende sal den Directeur ofte Coopman, belasten by tongue,
tours ofte memorie daar sulex behoort Ommme dien aengaende beter
bericht te doen, ende de gerequireerde beschrijden overt leggen —

Sal oock ordre stellen dat met alle Scheepen vandaer vertrekende
de voorsz Negotie Scheeps ende logie boecken nae Bat: gesonden
worden: opdat de Generaale Boecken van Indien daer op
gedestineert mogen worden Sonder verachteringe —

Wijverstaande dat dese visitatie der voorsz Boecken ende
Rijcke niet anders en sal verstrecken als alleen voor een prepara-
toir ende progressioneel werck; Sonder dat den voorsz Commissaris
daer over Actie sal mogen verleenen vande charge ofte acquit
Maar sal t' selve alleen staen ende blijven den Directeur
Generaal ter overcomste ende na visitatie der voorsz boecken
in Bat: gelijck tot noch toe altijt plachte geschieden —

Ten derden sal den Commissaris ernstige opsicht neemen op de coste
van onnoodige Fortificatie
Onnutte Schenkagien —
Onnoodige gebouwen ende Reparatien van Huysen ofte pack
huysen; —
Ongefondeerde verhoogingen van Tractamenten ende gagien
Der onnoodige Personen by versendinge vande schue: ofte oock den,
dienstige by Cassatie Provisioneele tot d' Approbatien van d' Heer
Generaal ende Raad van Indien —
Item sal ernstich letten op de dagelijcxste oncosten vant Comptoir
ende huyshoudinge; —

Ende dat met stuck vande Factoijen verders sich selven sal hebben
te conformeren met het generaal reglement dienaengaende over
Indien gemaeckt sonder dat aen ymant wijhy oock zij daer toe
uyt des Comps middelen offe provisien iets meer verstreckt werde
als yder een respectivelijck toegelegt is —

Van gelijcken Zal goede acht neemen dat de goederen vande Comp
t' sij uyt Nederlandt ofte uyt eenige quartieren van Indien —
aldaar toe gesonden. oft t' gene aldaer selffs mocht op gevoert

Zijn.

zyn tot Coopmanschap niet in Lullen aen de dienaaren. vande Comp: (wie die oock soude mogen wesen) ofte aen ymant anders verstreckt ofte ouergelaaten worden als alleen nae den loopende prijs met de behoorlycke Advanse soo als sij daar ter plaetsen waerdich zyn ende aen vrijmde vercocht Comen worden,

Item sal goede ordre stellen dat de Provisien. vande Comp: in de Magazynen wel geconserveert ende bewaert ende niet verrompt en worden,

Dat oock alle omnütte verscooten ende verspillinge van Cruyt ende Schiet afgeschaft worden ende behoorlycke Straffe gedecreteert tegens die geene Lullen exedeeren: Bij halen de vergoedinge van verspilde Bos cruyt ende Schot ende de reparatie der schade die daar uyt sal wesen ontstaen,

Item sal oock den Commissaris bevoorderen dat de dagelycxe Journaalen Schriftelyck wel ende Pertinent worden gehouden, door alle Gouverdementen ende Comptoiren van alles, wat al daar passeert van dach tot dach sonder eygens in te laten. te wesen Soo wel vant geene de Comp: als oock t'geene de Constitutie van die Plaetsen eenichsints mach maken;

Welcke dagelycxe Journaalen den voorsz Commissaris in behoorlycke Forme ende onderteyckent by twee ofte drie geloofwaerdige Personen met alle schepen zal senden ofte doen Senden na Bat.a omme aen ons alsoo toegesonden te worden;

Ende indien in eenige Gouvernemente ofte Plaetse van Residentie deser Comp: iets gepasseert, rakende eenige Europesche naties ofte Ymant anders daar van hier te Lande verschil pretentie ofte proces sal mogen ontstaan: Soo sullen daer van alle nodige stucken Certificatien ende Documenten opgesocht ende gepasseert worden voor den Gouverneur Raat Ordinaris van Indien Synde, ofte anders Emts voor een Commissaris selue, alles in behoorlycke forme soo als in Rechten geloofft sullen comen mentieeren, omme de selue aen ons herwaerts ouergesonden te worden;

Item alle Sententieboecken Testamentboucken resolutie boucken Instructien Breven Inwens lants van daer

nae eenige Andere Plaetsen gesz. Alsmede de Copyen ofte orgmale
brieven van Andere Plaetsen Comdien met regt neerlandt ende Batia
becomen, sullen mede na Batavia ende van daar herwaerts aen ons
tijdens gesonden worden daer toe de Commissarissen mede goede
Ordre sullen stellen; —

Ten VIIde dat de voorsz Commissarissen Insonderheyt goede sorge
sullen dragen ende op het alder Naerstighste inquireeren ende
Informeren tegens allen ende een yeder die in dienst vande Generaele
Comp. in Indien synde ondertusschen haar selven niet eenige particu-
lieren handel sullen permoyen: Contrarye den Artyckelbrieff en
haaren Eedt: hierlek zyn in geender hande Manieren begeeren getole-
reert maar opt Rigoureuste gestraft sal worden Arbitralyck behalve
de Confiscatie der goederen by Particuliere alsoo verhandelt ten
Profyte vande Comp: voor twee derde gedeelten een sesde voor
den Commissaris ende het resteerende Sesde part voor den aenbrenger

Ende dat soodanige myneedige by de gecon vinceerde daer selfs gede-
porteert syn, ende sullen wesen van alle haare respective qualiteyten
Conditien gagien ende Traetamentin, ter dispositien van d'
Ed. Gouverneur Generaal ende des Raats van Indie;
die voorleke nae Reauditie ende nader examinatie de saecke sulex
lydende ofte moderatie sullen deserneeren ofte absolutie Condemnatien
soo als behoort ende den delinquant weder redente geven in syne
vorgaende ofte andere Condition ofte ook wel teenemaal incapabel
verclaaren van eenigen dienst meer aen de Comp: te comen doen
soo als de naeder Comportementen vanden Delinquant sullen
Minitieren,

Ende sal den Commissaris vermogen (gelyck hy daar toe mits
desen by ons geauthorisiert wort) de saecke maar half geprobeert
ofte maar by een gelooffw eerdige getuygen Brieven voorhanden
aenden alsoo gesuspecteerden deferreren den Eet waar by hy
syn selven sal comen verclaaren innocent, Mits soevere de
dat hy geene goederen nu nochte voor desen in Particulieren handel
tegens Zyne Beloften ende den Artieulbrieff verhandelt en hebbe
met voorleke delatie ende geperisteerden Eedt den gesuspecteerden
sal mogen ontstaen; ——

Maar de Saacken tsn vollen ofte by twee getuygen die gelooue Merriteeren alsnae rechten geprobeert zynde, soo sal de provisioneele Straffe ende Reparatie syn ende wesen soo als hier voren is geseght tot naerder dispositie vande Ed: Generaal ende des Raats van Indien; —

Ten sesden Zullen mede de voors: Commissarissen Scherpelyk verneemen, nae alle Fraudatien vervorringe ende verquistinge der Comp:s Middelen ende d'selue by goede debuyten ende by informatien tsn vollen bevorsen commende werden dat daarover de behoorlycke reparatie ende straffe gedaen worde ende die geene in Sonderheyt die over des Comp:s goederen gestelt zyn ende die de selue tsn quader trouwe entvremden t zy by voorgedragingebvalsche Rigue: ofte anderssints die Sullen daer over geeauseert ende als offenbaers dieven gestraft worden niet alleen by restitutie — vier dobbelt vant geene sy alzoo sullen hebben gefraudeert maer ook by arbitrale Correctie ofte straffe aen den lyve na exigentie van Zaken.

Ten sevenden Zullen de Commissarissen haar schuen wel ende grondelyx instrueren stengaende den Inhout ende volcommen intentie vanden Generaalen Artickelbrieff daar op alle persoonen in Indien Synde uyt gevaaren ende Subject zyn niemant uytgesondt Ende Zullen wel letten dat niemandt daar buyten ofte daar tegens ende Contravenieren maar dat de selue in vollen vigeur ende perfecte observantie worde gehouden ende alle Exactien Concussien overlast ende Injustitien geweert worden: onder de peene ende Straffen tegens de nalatige

Ten Achsten dat de Commissarissen haar schuen Zullen laaten wel onderrechten ende neerstelyck vernemen Soo veel eenichsints doenelyx is nae de Comptoiren van alle ende yder persoonen in dienst ofte ondert gebiet vande Comp:e zynde waar van nochtans geene extentie en Zal worden gemaeckt met schryftelyck Verbaal der voorsz Commissa maar Zullen de selue by aparte Memorie voor haar schuen houden tot alle voorvallende gelegentheyt ende tot informatie Van d'Heer Generaal.

Generaal ende des Raats van Indien des versocht Zynde,

Zynd Lyck op dat hier inne by de voorn Commissarissen conform onse intentie ende met ordre werde geprocedeert Sonder ymants beswaringe ofte belastinge buyten reden Ende dat ook de voorsz Commissarissen pertinentelyck mogen weeten waer na haar te Regueleren int nae volgende. Soo voort noch geordonneert mits desen dat de voorsz Commissarissen t'samen en yder int bysonder Syn ende Zullen worden gehouden. voorgeauthoriseert omme alle Personen te mogen hooren die van selffs iets aengeven ofte aenbrengen willen dese haare Commissie eenichsints raakende ende sullen tselue Secreet houden in dient noodich is ofte de saacken soo danich haar Selven vertroonende Zullen ook procedeeren tot openbaare informatie als nae Rechten.

Ende volgende worden de voorsz Commissarissen mits desen geauthoriseert omme by haer selven alleen geassisteert met eenen secretaris ofte by absumptie van een ofte twee andere gequalificeerde persoonen inter na haer gelieffte voor haar te doen compareeren by citatie alle Personen Informatie te bryeggen als na rechten Stem voor haar te Passeeren alle acten ende bescheyden onder den Eedt die de voorsz Commissarissen Sullen mogen deffereeren ende doen prestere ende afneemen daer zulex bihoort; ——

Ende zullen de saacken sulex vereysende) mogen informeeren tegens alle ende een yder wie die ook zy: de ordinaritte Raaden van Indien alleen uyt gesondert daar tegens sy niet en Zullen vermogen openbaerlyck te informeeren; maar alleenelyck den gem Raaden aengaen Sullen secreetelyck alles ondersoucken ende met vrygewillige bekentenis van die geene die daer aff weeten sy secreete Attestatien en getuygenisse de saacken soo verre ontdecken als eenichsints doenelyck sal syn Sonder dien aengaende iets verders als dan te divulgeeren ende Zal daar van in Zyn schriftelyck verhaal breeder extentie maken na de waarheyt en alles oprechtelyck reporteeren aende Ho: Generaal ende Raaden van India in Batª die daer op naerder Last ende authorisatie sullen comen geven. ——

De Commissarissen in sullen noyt Aenclagers weesen van eenige faute ofte delicten maer d'aenclachten Zal werden gedaen by den Fiscaal ter plaetsen aldaar synde ofte by ymandt anders die daer toe.

voor die tijt extraordinarie by den rechters Sal worden gecommitteert

Ende wieleken de Commissarissen Sullen in handen stellen de be-
coomene stucken documenten ende gerecouvreerde Informatien —
omme na rechten tegens den verweerder ofte geaccuseerden geproce-
deert te woerden —

Ende sullen alle saecken ter eerster Instantie betrocken ende
beslaecht worden voor den Raat ter plaetsen daar eenigh sints —
te weeten daer een gouverneur is mede synde Raat ordinaris
van Indien Sullen alle Saecken. vallende in zyn Gouvernem:
voor den selven ende Lyne ordinarisse Raaden beslaecht ende aen
gesleydt worden; onder wieleke Raden d'en Commissaris mede plaetse
als rechters Sal neemen, te weeten D'eerste naest den Gouverneur

Ende daar geen Raad Ordinaris van Indien en is, sal den —
Commissaris presideeren inden raat die daer ter plaetsen is —

Ofte indien geen geformeerden Raat alda aen is Soo Sal den
voors: commissaris uyt de principale eerlyckste ende verstandichste
eenen Raad provisioneelyck voor die tijt formeeren daar den
voors: Commissaris mede presideeren Sal: omme de beslaechden
daer voor t'recht te stellen —

Voor welcke respective raden alle saecken deser Commissien aengaen
afgedaen sullen worden: in d'eerste instantie behoudens altyde
gegraveerde Certificaet recht van provocatien en Appel (daer
't selve plaetse heeft) aenden Gouverneur Generael
ende de Raden van Indien in Batavia —

Aldus gedaen inde gerarresteerde Camer
Amsterdam desen 25: April. A° 1626
Alsoo onderteyckent Dirck Bas, Adriaan Pauw
Jacob Dicker, Cornelis de Vry, Jacob Rock
D: Sholmex, Laurens Real, J: Schotte
D: Borrel, Cornelis Francken Arnd°:
Gracht, Cornelis de Meyer Arnoud.

Mr Pieter Baert Somer &c.
Schuld. Jacob Reepmaker, Symon
Jacobsen Schoonhoun Elias Feyt,
H: Schellinger, Hinrick Brouwer
Dirck Mirrman, Adam Sandvoort
ende Daniel de Blackmulder Lager stant
Gecollationeert met de orgineele ende daer mede bevonden
t' accordeeren in Batavia den 21e November Ao 1681
en was onderteeckent.

HENRICK BROUWER

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

G.B. HOFBIBLIOTHEK
KARLSRUHE

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

142 Bl. 33,4 x 23,2 cm

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

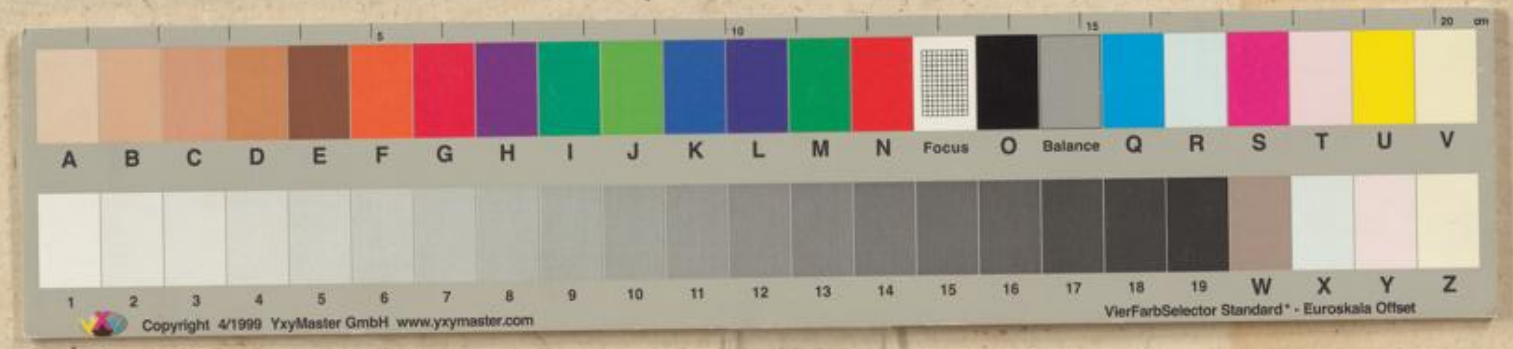

Baden-Württemberg
BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK